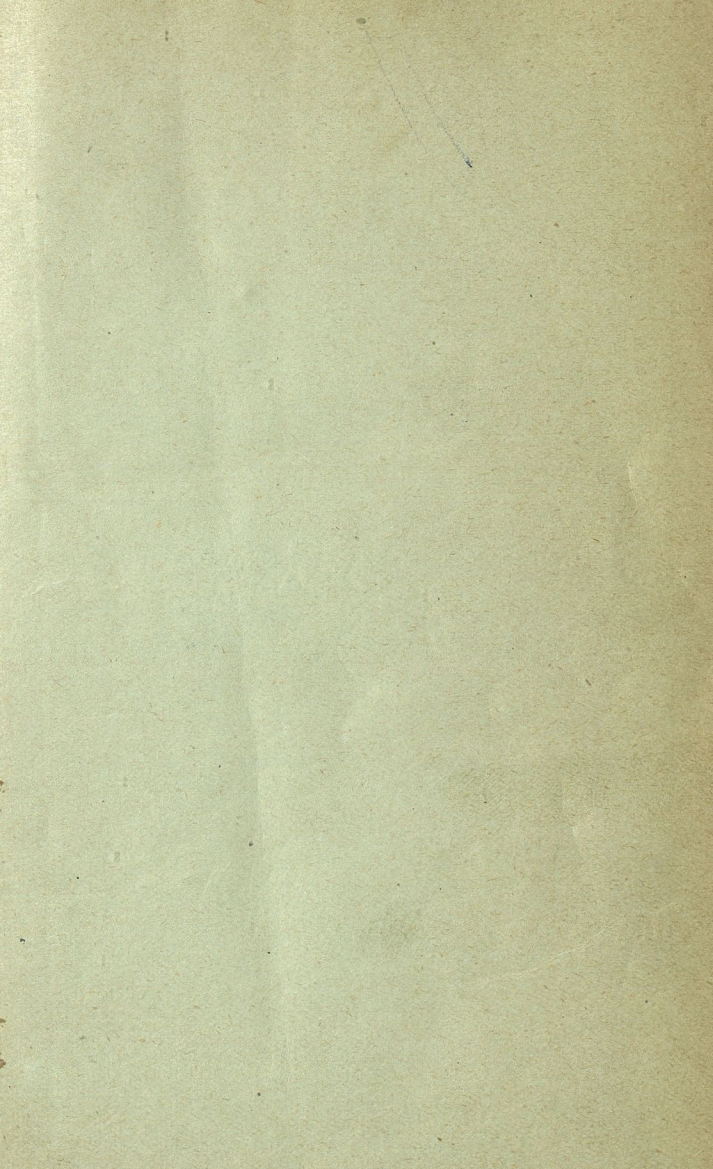
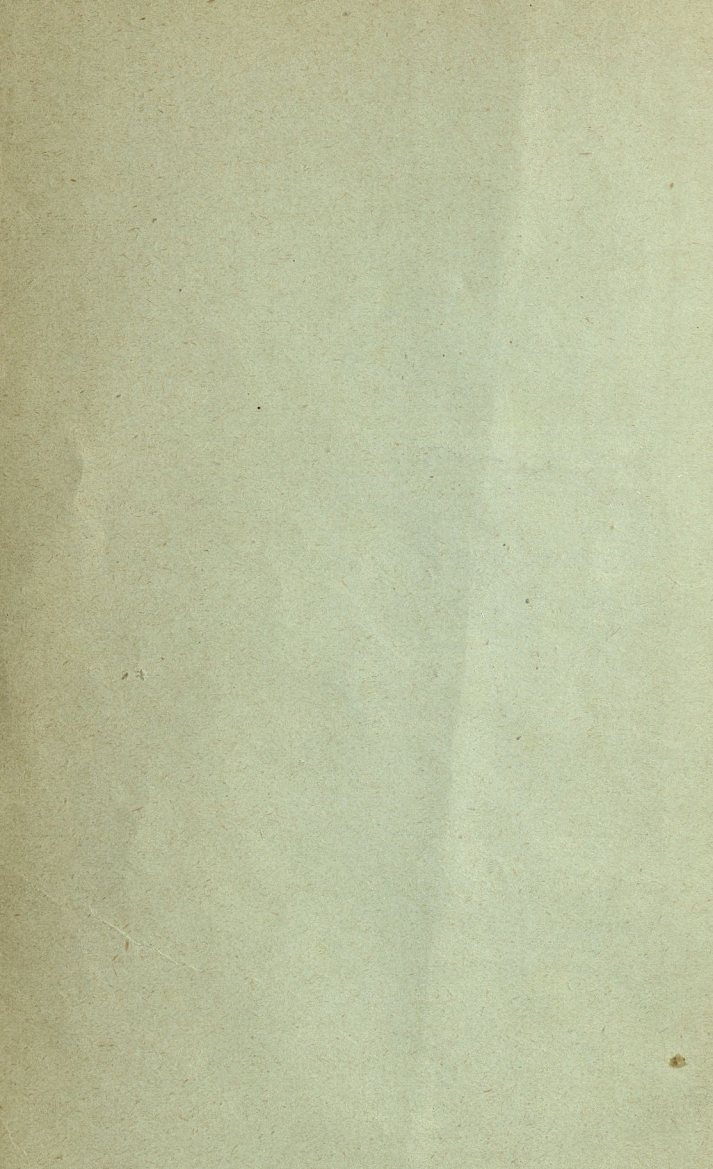

u.
C, 13008.
e.

[Blank rectangular label]

13008. II, C, e.

Leopolda Volkmera,

pokojnega duhovnika Sekavske škofije

Fabule ino Pésmi.

„Spravil ino s' kratkim

Volkmer'vim shivlenjom

na svetlo dal

Anton Janes Murko

V' G r a d z i.

Na prodaj v' Fr. Ferstl'vi knigarnji,
Janesa Lovrenza Greinera.

1 8 3 6.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading and staining.

Handwritten text below the top header, also illegible.

Large handwritten text or title in the upper middle section, illegible.

Handwritten text in the middle section, illegible.

Handwritten text in the middle section, illegible.

Handwritten text in the middle section, illegible.

Handwritten text in the middle section, illegible.

Handwritten text in the lower middle section, illegible.

1N=030004362

NJEGA EKŠZELENZII

GOSPODU

Matiju Konštantinu Grafu
Wickenburgu,

*zef. kr. skrivnemu svetovavzu ino kluzharju,
Vizepresidentu zef. kr. shtajerskega Guber-
niuma, Groskreuzu kr. bavarskega ordena sv.
Mihaela; Gospodu graštin Walsee, Ulmerfeld,
Hagberg ino Krenstetten v' Esterajhi
itd. itd. itd.*

S' posebnim poshtovanjom ino zheshenjom

d a r o v a l

Isdavez.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT ON THE PROGRESS OF WORK

FOR THE YEAR 1900

Presented to the Faculty of the University of Chicago
at the meeting of the Department of Physics
held on the 15th day of December, 1900
at the University of Chicago, Chicago, Illinois

By the Department of Physics

CHICAGO, ILL.

1901

P R E D G O V O R.

Skoro vsi, kleri so pervénza fhtajersko-slovenskih pévzov, pokojnega Leopolda Volkmera, posnali, ali faj njihove fabule ino pésmi flifhali, fo sheléli, da bi nje kdo natifniti dal. Jas sem sato, da bi se tak lepe pésmi po zhasi ne sgubile ino posabile, vse Volkmer've fabule ino (posvetne) pésmi spravil, ino neprenarejene, kak fo nje pokojn pévez spifali, ino mnogi Volkmer'vi zhasivzi natifnjene sheléli, na svetlo dal.

Duhovnemu gospodu Marku Glaseru, ki so mi dosti fabul ino pésem, katerih s/he ne sent imel, ino kratko Volkmer'vo shivljenje od zhaftivrednega gospoda Sh. Povodna na Ptuji spravili, se ozhitno ferzhno sahvalim.

Da bi té pésmi s/he tudi sdaj, kak pred petdesetemi létami, gda so spisane, teliko veselih bravzov ino pévzov najshle!

V' Gradzi, 2. Januara 1835.

50
1785
Murko.

KRATKO SHIVLENJE

LEOPOLDA VOLKNERA.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

IN SENATE
RECORDED & INDEXED

1881

Leopold Volkmer so 13^{tega} Oktobra 1741 v' Lutenbergi (Lotmergi, Lüttenberg) v' Shtajeri na flovenškem rojeni, gde so njihov ozha, Anton Volkmer, tershki purgar ino zhrevlar bili, ino s' svojoj shenaj Anoj Marijoj Ebensreich ino s' svojim finom po firomafhko, pa poshteno ino prav kerfhanfko shiveli.

Kér so se Leopold, gda so sazheli v' fholo hoditi, prav lahko ino pridno vuzhili ino dobro sadershali, so jih njihov ozha, zhe ravno jih je to teshkó ftalo, v' Varashdin v' latinfke fhole posflali. V' Varashdini so fpodnje latinfke fhole prav dobro opravili, ino se sraven tudi hitro ino bres vféga truda horvatfki navuzhili, kér so she smladega dobro flovenfki snali. Sakaj v' Lutensbershkih okólizah fhe sdaj vsi prosti ludje tisto

stare slovénšhino govoriijo, ki se, kak vuzheni terdijo, v' Zirilovem slovenskem svetem pismu najde.

'S Varashdina so Volkmer v' Gradez shli, gde so se spervega filosofije ali prvih vikshih shol, ino poslednjizh teologije ali na meshtvo vuzhili.

V' leti 1764 dva ino dvajstega Septembra so sv. mešnikovo shegnovanje prejéli, ino skoro po tém v' Lutenbergi v' ravno tisti zérkvi, v' kateri so tri ino dvajsti lét popréj keršheni bili, vsegamogozhnemu Bogu svojo prvo sveto mešo flushili. Drugo leto (1765) so jih njihov Najzhaftivrednejši shkof Joshef Filip Graf Spauer k' svetemi Osvaldi svun Ptuja, ino po tém v' leti 1769 na Ptuj v' mesto k' veliki zérkvi sa kaplana postavili, gde so petnajst lét véno ino modro sa telovno frezho ino dušhno svelizhanje svojih farmanov skerbéli. V' leti 1784 so is Ptuja v' sošédnjo faro svetega Urbana sa duhovnega po-

magavza (Aushülfpriester) shli, ino tam do smerti ostali, kér is ponishnosti nigdar ne so hteli sa farmeshtra biti. Kratek zhaf vméf so pri svetem Martini polek Vurmberga tudi sa duhovnega pomagavza bili. Povfodi pa so s' besedoj ino s' sgleodom tako nevtruden ino sveft dushen pastir bili, da she sdaj vfi, kateri so jih posnali ali njihovi farmani bili, njihove fkerbi sa podvuzhenje nevédnih; njihove lubesni do bolenih ino siromakov, katerim so s' vfem potrebnim po mozhi pomagali; njihove gorezhofiti v' prédigah ino kerfhanfkih navukih; poprék njihovega pohlevnega ino brumnega shivlenja ne morejo sadofti prehvaliti. Vfi so jih zhaftili, lubili ino jim vse savupali!]

Sraven tega so Volkmer posebno sa podvuzhenje mladine fkerbeli. She na Ptuji, gde so tiftokrat, kak she sdaj, le perve nemfhke fhole bile, so Volkmer posebno sholo (Privatschule) imeli, v' kateri so svoje sholare ne samo naj potrebnéjshega branja ino pifanja, ino pred vfém pravega kerfhanstva ino lepega sadershanja,

temuzh tudi sa spodne latinške fhole vuzhili. Starfhi is vféh stanov fo jim svoje fine savupali, ino v' njihovo fholo poshilali. Bolj kak lastne starfhe je Volkmera frezha svojih vuzhenzov fkerbela; ne samo vuzhenik, ampak ozha ino mati fo jim Volkmer bili. Sato pa fo jih tudi njihovi fholari tak ferzhno lubili, kak dobri otrozi svoje prelube starfhe lubijo.

Vboge kmetfke fine, zhe fo le sdrave pameti bili ino se dobro sadershali, fo Volkmer is svojega s' vfém, kaj fo sa fholo ino shivljenje potrebovali, ino tak dolgo ofkerbeli, dokler se fami shiviti ne fo samogli, zhe ravno fo she od njih, svojega prelubega vuzhenika, kam inam, vezhidel v' Gradez, se vikshih fhol vuzhit fhli.

Tak se je Volkmer'va fhola dalezh po okólizah rassnala, ino, kér se je njihovo vuzhenje vfem dopadlo, tudi na kmetiji v' fari svetega Urbana, kam fo se Volkmer v' leti 1784 is Ptuja sa duhovnega pomagavza podali, sgled

vseh drugih sošédnjih šhol ino sadishe teliko imenitnih ino slavnih móshov bila, sa kterih voljo se vsak Slovenez sa Volkmera, njihovega pervega vuzhenika, flobodno ponosi. Ne je stana, v' kteremi bi Volkmer'vih šholarov ne bilo. V' sgled le nektere imenujem.

Is duhovnega stana: Njih milosti, Naj zhaftivrednejši Gospod Ignaz Franz Zimmerman, šhkof Lavantske šhkofije, firšht esterajškega zefarstva itd.; ino okoli dvajset dekanov, farmeshtrov ino duhovnov Sekavske šhkofije.

Is militarškega stana: Majnrad Baron Geppert, zef. kr. Feldmaršhal-Lieutenant, vites esterajškega ordena Marije Teresije, bavarskega militarškega ordena Maksimilijana Joshefa, Grof-kreuz kr. fizilijanskega ordena sv. Jurja, Komandér fizilijanskega ordena sv. Ferdinanda ino esterajškega sv. Leopolda itd. itd., kteri je v' leti 1830 puntarije v' papeshki dershavi vmiril ino sdaj Divisionér v' Lodi na Lashkem.

Anton Alojs Czarnotzay shlahтен, Шарлоттенбург, zef. kr. oberst, vites rufovskega ordena sv. Vladimira, ino fardinskih sv. Moriza ino Lazarusa itd.

Leopold Sheidnagl, v' flushbi španškega krala Ferdinanda VII., kateri ga je savoljo vojshafhke serzhnosti s' tremi militarškimi krishi ino s' militarškim ordenom sv. Hermengilda daroval. Sheidnagl je vezhkrat is mnogih španških mest svojemu svaku na Ptuji pifal, ino vselej po svojemi lubemi vuzheniki Volkmeri posvedaval. Vmerl v' leti 1817.

Karol shlahтен Steininger, zef. kr. Feldmarshal-Lieutenant, vites zef. rufovskega ordena sv. Vladimira, Divisionér v' Zelovzi na Korofhkim.

Toti, ino she vezh kak petdeset drugih imenitnih Volkmer'vih sholarov v' mnogoterih flanih, vselej s' posebnoj hvaleshnostjoj, vezhidel s' folsnimi ozhmi, od svojega prelubega vuzhe-

nika govorijo, kaj je naj sveštejša prizha, kak ferzhno so jih lubili, ino keliko dobrega od njih dosegli ino se navuzhili.

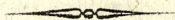
Pa ne samo svešt dušhen pastir ino vuzhenik mladine, tudi imeniten pévez so Volkmer bili. Njihove fabule ino pésmi, polne lepih navukov ino nedolshne shale, she sdaj vfi shtajerfki Slovenzi od vseh naj rajfhi pôjejo, kér so v' profi flovénskini spifane, ino nje vfi pévzi lahko saftopijo. Imenitne so tudi Volkmer've zerkvéne pésmi ino njihove prédige na vse nedele ino prasnike zélega leta, ino njihov kerfhanfki navuk v' prédigah; ktere po zhafi, keliko jih bo mogo-zhe dobiti, spraviti ino na svetlo dati naménim.

Tak so Volkmer, od vseh zhesheni ino lubleni, v' leti 1814 svojo tri ino sedemdeseto leto pershiveli, 22^{tega} Septembra tistega leta svojo fekundizijo, ali kak mi pravimo, svojo drugo novo mesho flushili, ino 4^{tega} Februara 1816 brumno v' Gospodi saspali.

Mir boshji ino naša ferzhna hvala njim,
vérnemu kristjanu ino duhovniku, svestemu pastiru
njim savupanih duh, neposablenemu vuzheniku
teliko hvaleshnih vuzhenzov, dobrotlivemu po-
magavzu vbogih, vefelemu pevzu Slovenzov!

F a b u l e.

F a b u l e

1. *Dershi ali vmirajozha škopost.*

Dershi ¹⁾, ker je v' neki nozhi
Ne satifnil svojih ózhi,

Da je svešti varih bil;

Ker je 's nátona ²⁾ prafize,
Vuke ³⁾, thore ⁴⁾ no lifize.

S' svojim lajanjom podil ⁵⁾);

Ker'ga so se tati bali,
Da mu ne bi v' sobe pali,

Zhi bi shli rasbijat hram:

Toti Dershi, pef lublèni,

Grata sdaj na smert bolèni,

On nevarnost sposna sam.

Sófedi vrazhila dajo,

Olje, shajfo, kaj pazh majó,

Zhejo, da bi gratal sdrav.

Puzhka ⁶⁾ rata: V' mersli vodi

Kopajte ga; Mojzhka ⁷⁾ hodi,

Vsemi tifti veľki shkaf!

Babe sadi si guzhijo ⁸⁾:

Pef bolén je škos shatrijo ⁹⁾,

Gvishno on obrani je.

S' mastjoj od tréh svinj ga mash'te,

S' tréfkami od stare kashte

Trikrat ga okadite.

¹⁾ Dershi, Paskó: pefje iména, Hundsnaahmen wie
z. B. Phylax. ²⁾ Naton: tnalo, Holzlegstätte. ³⁾ Vuk:
volk, Wolf. ⁴⁾ Thor: dihür, Isth. ⁵⁾ Poditi: gnati,
treiben, jagen. ⁶⁾ Puzhka: Quacksalberinn. ⁷⁾ Mojzhka:
shensko imé. ⁸⁾ Guzhati: govoriti. ⁹⁾ Shatrija:
zopernija.

V' véf zeló fo prifhli glafi,
 Da se Dershi hudo kvasi:
 Brati vsi k' njem' dirjajo.
 Pafko, njegov svéft prijátnik,
 'Stopi k' njemi, kak en ratnik ¹⁾,
 Oblisava mu bradó.

„Gdo se bo sdaj s' meno j gura ²⁾?
 'Stokrat fi nefrezhna vura!
 Gdo bi vzhera mislil to?
 Vzhera fva she jag deršhala,
 Petlare is véfi gnala;
 Nekim je to lubo b'lo.“

„O moj Pafko!“ Dershi sdéhne,
 „Glej! kak smert me v' ferze péhne,
 Rop jas njeni skoro bom.
 Vurshah smerti je arznija,
 O da tote néba píja ³⁾!
 Sdaj mam it' v' en drugi dom.“

„Sladko bi mi b'lo safpati,
 Bi kofhíze ⁴⁾ smél obrati,
 Kere fi pokopal fem.
 Grenka smert mi mòre biti,
 Tot'ga fhaza neti vshiti,
 Neti s' foboj vseti smém.“

„Pafko! zhi ti lubifh mene,
 Naj te moja profhnja gene,
 Idi hitro ifkat nje.
 Ahtaj ⁵⁾ pa, da gdé ne sajdefh,
 Eno tam pri lipi najdefh,
 Druga tam pri gumni je.“

¹⁾ Ratnik: svetovavez, Rathgeber. ²⁾ Gurati: igrati, spielen, scherzen; gura: gural. ³⁾ O da tote néba píja: o da bi tote ne bil pil. ⁴⁾ Kofhiza: mala kost, Weichen. ⁵⁾ Ahtati: pasiti, Acht geben.

„Pezhénka si ti moja,“ —
 Tak si mosh guzhi —
 „Kak bukevza je tvoja;
 Ne sem fit kak ti.“
 Peróti vkup nabira,
 S bukve dol vftreli;
 Pa gósha ¹⁾ mu sapira
 Stéso k' ptizheki.

„Siniza v' góshi skrita
 Glasno se smeji:
 „Si jastreb se nafitil? —
 Sedi dol no spi.
 Is moj'ga pérja ftelo
 Bosh prav mehko mél;
 Napunil si si shelo,
 Kak si meti htél.“

Kres toti fhpot sinize
 Jastreb se jesi:
 On rasprè perotnize,
 Hitro odleti.
 „Sinizhji fhpot kak kifli
 Hren mu stopi v' nos:
 Letézh na visho misli,
 Kak bo ptizhi kof ²⁾).

Ne dalzh od bukve verta
 Leshnik véverza;
 Lupina je prederta,
 Jedro jesti ma.
 Ja, ja! pa leshnik smukne
 Véverzi spod nog:
 „Siniza se safukne
 Trikrat na okrog.

¹⁾ Gósha: Dídicht. ²⁾ Kak bo ptizhi kof: kak bo ptizha premagal.

Se mamiki dopadnejo,
 Da flajfhi kakor zucker fo.
 No toti fad je oreh.

Kak leto gorjemálo je,
 Tak njena shela k' fadi:
 Kak toti sazgne sorit' se,
 Od siska fe odvadi:
 Da oreh fe njoj flajfhi sdi,
 Kak mleko, kero pit' dobi
 Od svoje mam'ke siska.

En sréli oreh padne sdaj
 Na semlo dol is dréva,
 No véverza krizhí: „Zhaj, zhaj!“ —
 Od vel'ke shele séva ¹⁾,
 Is véjè skozhi dol na tla,
 Prevershe s' nog'zam' listeka,
 No k' frezhi oreh najde.

Naftavi sobze ná-njega,
 Lupino 's njega izéfi.
 „Fuj, fuj!“ smerzhi, ga vershe tá,
 „Ti oreh fladek ne si!
 En ofel je, ker tebe jé:
 Noriti mene mam'ka zhé,
 Jas shênkam njoj to flajo.“

„Pa zhakaj, kaj gdé snotraj je?“
 Lupino 's njega sdére:
 Lufhina pride, vgrisne v' njo,
 Si f'koro sobze ftére.
 „O, kishlek ²⁾ je! jas ne bi rad
 Htél norzhek biti tretjokrat.“
 Potôzhi oreh v' grabo.

1) Sévati: Iechzen. 2) Kishlek: krémen, Sieselstein.

Kak mali norzhek si guzhi,
 Poflufha mam'ka fkrita.
 Is germa fkozhi, k' njem' hiti;
 Da pride, tak ga pita:
 „Sakaj te jésifh no merzhifh?
 Sabstonj ti mamiko krivifh:“
 Dol v' grabo gré po oreh.
 Pred njim ga ftère, rezhe k' njem':
 „Glej, kak sam sebe norifh.
 Le poterplivi, kak fem jas,
 Ti bodi, gda kaj ftorifh.
 En fréden flif no nevtrudnost
 Pernese delavzi sladkost,
 Pa jesa nizh kak brijo ¹⁾“

5. *Savzhek* ²⁾ *ali nemogozha jesu.*

Dva lepa mlada savzheka,
 En ludfki ³⁾ no domazhi,
 Pod zhreshnjoj vkup leshala fta,
 Kak sófeda, ne názhi ⁴⁾.
 Sdaj spati te navolita:
 Obadva hitro vstaneta,
 No mata vkup gurazho ⁵⁾.
 En skazhe fem, te drugi tá,
 Sdaj greta vkup na blishe:
 Tot' ov'ga ⁶⁾ vershe dol na tla,
 Ov totega oblishe.
 Na enkrat ludfki, kak vushgan,
 Gorfkozhi, dirja tá na stran,
 No svoje vuha fhpizhi.

¹⁾ Brija: die Bittere. ²⁾ Savzhek: sajzhek, Häschen.
³⁾ Ludfki: ptuj, fremd. ⁴⁾ Názhi: inako, inazhi;
 ne názhi: nicht anders. ⁵⁾ Gurázha: igrázha. ⁶⁾ Ov:
 un, jener.

S' perotmi glafno safhkrebzhe,
 Nafershen kak zhemérni jésh;
 Nesnano k' pzheli safhepezhe:
 „Povej, kaj ti to meti zhésh?
 Se ti podstopish k' meni priti?
 Ti gerdi gnuf, vfésh ftvari smet,
 Ti s' menož zhésh v' tovarsharvi biti?
 Gnuf, misli, kaj si bila préd!“

„Is praha rojena si bila,
 She sdaj prashnati koshuh mash;
 Sirota da bi se redila,
 Od hifh do hifhe kruh petlash.
 Nobeno mozh mash v' perotnizi,
 Skos lésefh, malogda letish;
 Prebivash nozh no den v' temnizi,
 Tam vmerla bosfh, gdé sdaj shivish.“

Gospod sdaj gartnara poklizhe:
 „O prid'te hitro k' meni fem!
 Vse roshe tota ftvar natizhe ¹⁾,
 Kaj ifhe, pravit' vam ne vém;
 Pa profim, fhinjak njoj safuzh'te,
 Da enkrat konez vsela bo,
 No merho tá na gnoj saluzh'te,
 Gdé druge vse nefnage fo.“

She dugo gartnar guzh poslusha,
 Navoli se ga, tak f-hrupi:
 „Metul! tvoj krizh me bo oglusha ²⁾:
 Kaj pravish? Kaj? Safukal bi
 Tvoj fhinjak? To zhém storiti,
 She dugo mi je vola b'la;
 Priloshnost zhakal fem dobiti,
 Prav lepo sdaj tvoj krizh mi dá.“

¹⁾ Natikati: preiskovati, durchstöbern. ²⁾ Oglusha: oglušhil.

„Gisdavo pifani vtraglivez,
 Odkod si hvale vseti zhéfh?
 Ti vzhéra skotnjeni¹⁾ vosgrívez,
 Ti, ti se tel'ko shtimat' sméfh?
 Is gofanze si vun prismukal:
 O lepo mater si ti mel!
 Is njenih zhrev je tvoja suknja,
 Od nje, kaj si no mash, si vsel.“

„Vtraglivez! to je tvojo delo,
 Da v' lufi sem no tá letish;
 Sa svoje gnide ishefh sèlo,
 Na vfaki list en kup spuflish.
 Is njih se gofanze svalijo,
 Nam gartnarom k' shkodlivosti;
 Od rosh no trav nam nizh puftijo,
 Vse flushi jim k' poshréfhnosti.“

„Gisdavez! je to vredno hvale,
 Da lepe perotnize mash?
 Ja, tote tebi mozh so dale,
 Da vtrágliv se vositi snash.
 Pa komi tvoja voshnja hafne,
 No komi ti kaj k' nuzi si?
 Vfo tvojo zhaft en deshek vgafne:
 No 's pzhele shpot si delash ti?“

Zhi komi shlahtni rod shtimanje
 [Jas to ne vupam rezhti] dá,
 Dobiti vupam odpuhanje,
 Zhi rezhem: Pzhela takfhno ma.
 Kralize hzhi se imenuje;
 Zhi tudi takfhna ne bi b'la,
 Tak njeno delo nam vkashuje,
 Da vezh je kak hzhi kralovfka.

¹⁾ Skotnjen: rojen.

Sam flif no fama kunsht je ona,
 Skaslivo se nigdar svetli;
 Svetloba, kera jo polóna,
 Se 's njenih lepih dél svetli.
 Pri svojem deli, dare ¹⁾ pova,
 Se stare vishe fkos dershi;
 'S navade ne, le da se nova
 Zhednéjshta nem're smifliti.

Skos njeno fkerb visoki hrami
 Stojijo, kerim glihe ni;
 Stojijo navlash fkriti v' flami,
 Da ne bi lahko najti b'li.
 Do verha s' blagom so naphani,
 Kaj v' kerega se phati dá,
 Nobeden kotizh nej' navani:
 To malo truda ne koshtá.

She préd, kak sonze gorpoluka,
 She pzhela hrame popufti;
 Vefela se v' okrog safuka,
 Od rosh do roshiz it' hiti:
 Si dosti fhazov vkup nabêre,
 Bres téga, da kaj fhkod'la bi;
 Nizh rosh, nizh trav s' nogam' ne vtêre,
 To njeg'vo vřakemi pufti.

Kaj sbira, to sa fé ne sbira,
 Sa zelo gmajno sbira vse;
 Grenzhiza ²⁾, kero 's rosh poshira,
 Se fkuha v' njoj, no flaja jê.
 „Zhaj — zhaj metal! bofh koshtal flajo!
 On fkozhi, ga she v' rokah ma;
 Sdaj vidil bofh, kaj pzhele snajo,
 K' pzhelnjáki tá bofh s' menoj fha ³⁾.“

¹⁾ Dare: kader. ²⁾ Grenzhiza: die Bittere. ³⁾ Sha: fhel.

8. *Kokofh ali norjena zhednost* ¹⁾.

Kokofh je ena gmajn shivad,
 Nizh menje kak shtimana;
 Pa shtimavka pregnana
 Shtimanje vé si fama dat':
 Gda koli jajze snéfe,
 Tak svojo gnesdo sapufti,
 Is shtale dol na dvor sleti,
 No s' soboj krizh pernéfe.

Nek' njeni krizh sa sméh dershi;
 Pa ona se le kréga,
 Da gospodinje néga ²⁾):
 Njoj jajze zhé odrajtati,
 Da ne bi je norila,
 No djala menje jajz pod njo,
 Tê, dare ³⁾ ona kvokla bo
 No mlade fi svalila.

Skos tako fkerb nam mislit' dá,
 Da je shivad nijedna,
 Kak ona je, tak zhedna,
 Da svoje jajza shtéti sna.
 To gospodinjo vstrafhi,
 Ne vupa vseti jajz od nje,
 Da 's njih bi sprash'la fi zvertjé:
 Oftane raj' pri kafhi.

Kokofh sadosti zhedna né,
 Njo gospodinja nori;
 Pa visho, kak to stori,
 To she le kres tri tjedne své.
 Sedi kak fkerbna mati,
 Da 's jajz fi pifhanze svali:
 Pa kaj, zhi bodo pajnkarti ⁴⁾?
 To sdaj she nem're snati.

¹⁾ Zhednost: Verständigkeit. ²⁾ Néga: ne je, ní. ³⁾ Dare: kader. ⁴⁾ Pajnkart: Bastard.

„Premalo virte posnash, brat!“

Je rekel junez stari;

„Pa to bi ja ti mogel snat',

Da so posebne stvari.

Kaj koli jim opravimo,

To sa dushnost dershijo;

Vse drugo pa kashtigajo

Kak nalho hudobijo.“

To ne so junzi kmetizhki:

Jas mojo glavo stavim;

To b'li so hlapzi virtovi:

Ja, ja! tak je, kak pravim.

Nek' virt sa junze hlapze ma,

On s' delom nje obfili,

No nje, kak junze, kleti sna,

Zhi so kaj pregrëshili.

12. *Metul ino gofeniza ali lagoden* ¹⁾ *rashun.*

En lepi pifani metul po ogradi leti,

Tam vidi eno flanzo ²⁾ stat', posebna se mu sdi.

Da drugih takfhnih ne b'lo tam, tak njoj se priblishava;

Gledézhi, da jo gofenza gladovno ogrisava,

Od nepovolnosti nagnan se mozhno rasjesi,

Na takfhno visho gofenze poshertnost posvari:

„Noriza! nepremishleno poshêresh flanzo vkraj.

Préj, kak se spremenila bofh, bofh mela shréti kaj?

Pofush'la se bo flanza, zhi vse pérje bofh posherla;

Od glada préj, kak pride zhaf spreménjenja, bofh vmerla.

¹⁾ Lagoden: hud, gering, schlecht. ²⁾ Flanza: vsadiza, Pflanze.

V' sazhetki, ja! naf je natura
 Postav'la proste ¹⁾ sem na svét;
 No zhlovek bi se s' nami gura ²⁾?
 Je on to smél od pervih lét?

Predstarshi nashi so hodili,
 Gdé, gda no kak je kerí htél;
 Selene kerme so se vshili,
 Jim toto je gdo branít' smél?
 Od njih nobeden ne je flushil,
 Nobeden ne napreshen bil:
 Nobeden vlazhil ali plushil,
 Nobeden gajshle shlak dobíl.

No mi, ah mi, fuj fram naf bodi!
 Smo hlapzi — ne, smo vósniki ³⁾!
 Naf fedlo no homot oglodi,
 No smo sa to she tepeni.
 No komi, komi smo pokorni?
 Zhloveki! Kaj pa zhlovek je?
 Je zhlovek al' smo mi ti gorni?
 Vas, brati! profim, sodite.

Mi smo tak lepi od nature;
 Tak lep je zhlovek ne, kak mi:
 On gerdo gré po dvéh, kak pure,
 Po nózhi vidi kaj s' ozhmi?
 Se semla, da on ná-njo stopi,
 Tak možhno trofi, kak da mi?
 Gda njemi duh is nosa fopi,
 Kak se is nafhega kadi?

¹⁾ Prost: svoboden, frey. ²⁾ Gurati se: igrati se, sein
 Spiel haben; bi se s' nami gura: bi se s' nami gural.

³⁾ Vósnik: jétnik, Gefangener, Sclave.

Poglejmo se, kak naf vse zira:
 Vse, vuha, grive, glava, hod!
 No zhlovek, toti naf regira,
 Sdaj toti je kres naf gospod!
 On nam na herbet sedit ide,
 Da s' kem se bojuvati ma;
 No zhi premaga, nasaj pride,
 Vso zhaft le sebi, nam ne dá.

Zhaft, kero ma, mi njemi damo,
 Ja! njemi, da je nima sam.
 Ker lon pa mi od njega mamó?
 Kak on dobrete plazha nam?
 Sa shtrajnge k' plugi naf priveshe,
 Al' s' nami vosi k' verhi ¹⁾ gnoj;
 She s' gajshloj póka, no se sdere:
 Prekleta merha, ne postój!

O brati, résh'te se hlapzhije!
 Nafh pervi rod je profti bil;
 Pa zhlovek, puni ziganije,
 Pod fé naf je v' oblast dobil.
 Kak lahko bi, zhi vkup dershimo,
 Nam 's njeg'vih rok se réshit' b'lo:
 Pravizo tak nasaj dobimo.
 Kaj mén'te? Vse muzhi ²⁾ na to?

Vfi konji berfhejo s' nogámi
 Od vel'ke jese kres en zhaf.
 „Zhi mén'ish, da bo bolfhi s' nami,
 Se zhémo spuntat' ³⁾!“ je vféh glaf.
 En sam, en fivez ⁴⁾ glavo trofi,
 Se iskahlá is ftarih pluzh:
 Sdaj ferza, da ma muhe v' nosi,
 Naprej se riva, sazgne guzh.

¹⁾ Verh: goriza, Weinberg. ²⁾ Muzhati: molzhati, schweigen. ³⁾ Spuntati se: sich verbünden, sich empören.
⁴⁾ Sivez: siv, bél konj, Schimmel.

Ja ref je, ref! kaj shrebez rezhe,
 Da je nash rod bil negda prof;
 Pa zha!, ker bil je, sdaj ne tezhe,
 Do njega je en dugi most.
 Nevarno je po totem iti,
 Pod nami se podréti sna.
 Vam puntarija most zhé biti,
 Oh vse nefrezhe tota ma.

Mi vel'ko mozh v' kopitah mamó,
 Vse s' njimi ób-tla vershemo:
 Pa, pajbi ¹⁾! mozh zhi mate famó,
 Vaf tota k' zili sprav'la bo?
 Sanes'te se na njo, kak zhéte,
 „Sastopnost“ tota vam falí:
 No toto zhlovek ma, kak véte,
 On sato je gospod, ne vi.

Gdo puva ²⁾ no popravi shtale
 Sa vafho stanje, no da vaf
 Gdé ne bi hudobije klale,
 Ne vuk, ne tozha, snég no mras?
 Gdo v' simi vaf pred gladom brani,
 Gda tota semlo vfo vmori?
 Gdo vam sa shéjo vodo s-hrani,
 Gda vse potoke led vsufhi?

Gdo, gdo vaf snashi, gdo vaf vrazhi,
 Gda blatni al' nesdravi ste?
 Gdo vam pomaga, gda vaf tlazhi
 Nefrezha, naj je kakfha je?
 Gdo vam tak lepi oves póva?
 Gdo 's trave vam senó sufhi?
 Pojéte staro kermo, nova
 Pred vami v' jaflah she leshi.

¹⁾ Pajb: fant, Bursch. ²⁾ Puvati: póvatí, staviti, bauen.

Sapstojn vi reje ne dobite,
 Sa njo ref date svojo mozh:
 Pa kero mozh pri njoj sgubite,
 Poverne ona vam drugozh.
 Kaj samo mozh vam nem're dati,
 To vam zhlovezhja pamet dá:
 Skos njo val zhlovek sna ravnati,
 Kak svojo mozh vfak' nuzat' ma.

Shtimanje valho je prevsetno.
 Ja zhlovek zhaft od val dobi,
 Pa on [verjéti ne je shmetno] ¹⁾
 Vam vekfho dá, kak njemi vi.
 Zhaft, kero on ma, s' vami tala,
 Da, gdé on je, vi tudi fte:
 Stan njegov hifha, valh je shtala,
 Pa fte pod stréhoj, kak on je.

Sa svoj pozhinek ²⁾ ma nedelo;
 Kaj nimate vi tudi jo?
 On val ne pela tê na delo,
 No rezhe: Dnes pozhinek bo.
 On vam postreshe; vi pa delo
 Opravit' mate, kak sheli:
 Je ne shivljenje to veselo?
 Ne bod'te, brati! puntari.

O toti guzh je konjom segnil
 V' ferzé, no she je krotko b'lo;
 En vfaki noge je pretégnil
 K' snamenji, da prifegli so:
 „Zhloveki tak pokorni biti,
 Da njim no njemi k' nuzi bo,
 No terdno v' glavo si sabiti,
 Kak puntari nefrezhni so.“

¹⁾ Shmetno: teshko, schwer. ²⁾ Pozhinek: Rußetag.

Naj sonze svéti ali ne,
 Moj zajgar vure kasat' vé;
 Po dnévi no po nozhi
 Od vur do vure fkozhi.“

„Nizh druga treba, kak da gdo
 Enkrat na den v' me segne
 S' rokoj po mojo vreteno,
 No s' njim kolzé ¹⁾ nategne:
 Té shtir' no dvajsti vur leu;
 Ker zajgar gledat' samudi,
 Naj vuho fi naflóni,
 Sna shlake shtét' na svoni.“

„Ti sestra, kak se meni sdi,
 Ti nem'refh vure shteti;
 Da v' tebi nizh se ne glafi,
 Tak nem'refh glafa meti.
 Pa zhuj, kak jas vém vure shtét',
 Zhuj: edna, dve, tri, shtiri, pet:
 Pet vur moj zajgar kashe,
 Tak ja moj glaf ne lashe.“

Pa v' tem, ki ova to guzhi,
 Se megle raskadijo;
 Jesére, morje, ribniki,
 Potoki se svetlijo,
 Da sonze vsdigne svoj pogled.
 „„ Tri firtelze ²⁾ na pet, ne pet,
 Od zajg'ra senza kashe:
 Gdo sdaj od naj dvú lashe?““

Tak sonzhna rezhe k' turnovski,
 No k' guzhi to pristavi:
 „„ Jas, kel'ko vur mam kasati,
 Snam, da mi sonze pravi.

¹⁾ Kolzé: malo koló, Räderchen. ²⁾ Firtelz: zhetert, Viertel.

Ti vřakemi dařh odgovor,
Ker tebe pita; pa je nor,
 Zhi tebi zhe verjeti,
 Da snařh mu lařh nařhteti.““

„Jas tiho sem, no ne guzhim,
 Gda űonze űe mi řkriva,
Da ne bi bila, űe bojim,
 Lashliv'ga guzha řkriva;
Pa gda guzhim, řeřnizhen guz
Je moj, da mam od űonza luźh:
 Na njo űe snam űaneřti,
 Da ne sna lařhi preřti.““

Ne bodi, zhlovek! turnovřka,
 Pa űonzna vura bodi;
Negviřhno řteso ova ma,
 Po pravi poti hodi.
Gde pořhelenje kařhe pot,
Tam maloģda je gvriřhen hod;
 Tvoj pot naj bo pri luźhi:
 Kaj pamet pravi, guźhi!

16. *Pastirinka ali řlepi řarřhi.*

Pastirinka ¹⁾ űe řkerbi,
 Da űi mlade ĝorsredi.
Zeři den jim reģo iřhe,
Mladi pa le, klune viřhe
 Stegnejozh, na ĝlař krizhijo,
K' űnameni, da ĝlad terpijo;
 Vboga leźhe űem no tģ,
 Da jim le kaj neřti ma.

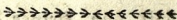
¹⁾ Pastirinka: treforeřka, plifka, Wařřtelģe.

Orel, ptizhji kral, letézh,
 Na podloshnike gledézh,
 V' mushi ¹⁾ pastirínko vidi.
 „Mati!“ rezhe, „k' meni pridi,
 Mam ti nekaj rasodéti;
 Dobro fi mafh v' pamet vseti
 Navuk, ker'ga tebi dam,
 Da smilénje s' toboj mam.“

„Pufi mlade, kere mafh!
 Shkoda, da jim réjo dafh:
 Ménish, da fi ti svalila
 Svoje jajza? Nje je spila
 Kukovza, no v' gnesdo svoje
 Djala je, gdé b'le so tvoje:
 Zhi ti mlade gorsredish,
 Gvishno smert sa lon dobish.“

Pa lubésen materna
 Orla bógat' ne je h'la.
 She sedijo vsi na germi,
 Slepá mati le nje kermi:
 Enem', kerí naj bol sine,
 V' klun en vel'ki zherv porine;
 Zherv se mu premali sdi,
 S' zhervom mater v' krof tifhi.

Starshi, navuk lep sa vaf!
 Bolshe ne bo sa en laf
 Vam, zhi kukovze sredite:
 S' pastirinkoj lon dobite.
 To je starshov gmajn bolésen,
 Slepá do otrók lubésen:
 Pridne lubit' je zhednóft,
 Pa hudobne — — je noróft.

¹⁾ Musha: mozhvína, berezhina, Sumpf.

17. *Rak ali prasen guzh.*

Pri péfenzi ¹⁾ en stari rak
 Ob enem fkos je prédgal tak:
 „Vi mladi! enkrat zhédni bod' te,
 Naprej no ne fkos navsrit hod' te.“

Ti mladi rekli so na tó:

„„Pokorshino mi dushni fmo;
 Pa kak vaf ozha bógať zhémo,
 Da, kak naprej se gré, ne vémo?““

„„O lubi ozha, véte kaj?

Da bogali vaf bomo raj',
 Tak hod' te vi naprej pred nami,
 Mi gvishno bomo fhli sa vami.““

Tam navuk je le prasen guzh,
 Gdé ne gori eksempla luzh:
 Zhéh drugé v' dobrem podvuzhiti,
 Tak môresh dobro sam storiti.

18. *Roke ali potrebno pajdashtvo ²⁾.*

Ta prava roka zhé
 Ti lévi shpot naprav'ti,
 No pita ³⁾, jéli ⁴⁾ vé
 Kak ona zherke stav'ti.

Ta léva se podá
 Tá k' misi, no tam pishe;
 Pa gdo, kaj pishe, sna
 S' ozhmi prebrati? Nifhe ⁵⁾.

¹⁾ Péfenza: Pefniz (ein kleiner Fluß). ²⁾ Pajdashtvo: tovarshstvo, Gesellschaft. ³⁾ Pitati: barati, prashati, fragen. ⁴⁾ Jéli: li, ali, ob? ⁵⁾ Nifhe: nikdo, nihzhé, Niemand.

Sdaj tota pita: Mafh,
 Ti prava! tel'ko mozhi,
 Da perfni jopizh snafh
 Saknáflaf¹⁾ bres pomozhi?

O ja, to dobro snam!
 No sazgne vkupknafláti;
 Le dugo mójo²⁾ mam
 Si k' totem déli dati.

O fefre, lub'te fe!
 Tak glava rezhe k' njima;
 Keljé pajdafhtva je:
 En ma, té drugi nima.

Kaj ena vaj ne vé,
 To druga ma ftoriti;
 Natura sato dvé
 Vaj htéla je ftvariti.

19. Vuk ali nedopusfhena fodka.

Nefrezha fe namér'la je:
 En vuk je v' jamo padna³⁾.
 Shivadi prid'te, réfh'te me!
 Ah, mojih vur bo sadna.
 O prid'te, prid'te! profim vaf,
 No réfh'te me is jezhe.
 Tak vbogi vuk krizhi na glaf,
 No tozhi fuse⁴⁾ shgézhe.

¹⁾ Saknafláti: saprézhi, zušnópšeln. ²⁾ Mója: trud,
 Múhe. ³⁾ Padna: padnil, padel. ⁴⁾ Sufa: fofsa,
 flojsa, Zhráne.

Na toti krizh pritekla sta
 Dva: Tiger no lifiza.
 Té prvi stopi k' jami tá,
 No vidi svoj'ga striza:
 Striz, tebi se plazhilo dá!
 Tak troshta toti vuka:
 Le misli, kelko ovz si kla¹⁾!
 To b'lo je k' jami smuka²⁾.
 O kak nedushne prof'le so:
 Vuk, pušti naf shivéti!
 Pozhakaj, da odrasemo:
 Té snash naf 's zhrede vseti.
 Pa da si ne smilénja mel,
 Ne malih ovz se shona³⁾,
 No fkos rasbojnik biti htel,
 Si najshel v' jami lona.
 Ja, tak je gvishno, sdaj sferfrá
 Lifiza, no she pravi:
 Predvzherashnim je ovzo vkra⁴⁾,
 Zirkvéni tat je pravi.
 Kmet zirkvi je oblubil dat'
 Jo, [ne je to kriviza?]
 No ravno toto vkral je tat:
 Ja, v' nébi je praviza.
 Pobêr'ta se obá od mé!
 Je gerdo vuk sakrizhal;
 Vi gerdo me rasnashate,
 En vsaki vam bo sprizhal.
 Vi pravite, no refen je,
 Da nébo je pravizhno,
 Pa vi guzhíte klétvize⁵⁾
 Kres me: to je krivizhno.

¹⁾ Kla: klal. ²⁾ Smuka: eine Vorrichtung zum Dahingleiten, hier tropisch so viel als: vursah, da si v' jamo padel. ³⁾ Shonati se koga: sa koga marati, Jemand beachten; ne si se shona: ne si se shonal. ⁴⁾ Vkra, vkral, vkradel. ⁵⁾ Klétviza: klétva, Fluch.

21. Hraft ali gnusna nesahvalnost.

Pri enem vel'kem hrafti,

Ker lepi sad rodi,

Prafhizhek vé se pafiti,

No dobro se redi.

S' zhelustmi shelod shvezhe,

Préd kak ga je poshrél,

S' ozhmí sa drugim tezhe,

Bi rad she tot'ga mél.

„Prafhizhek nesahvalni

Si,“ pravi njemi hraft;

„Refnizhni je, ne shalni“

Guzh: kéj¹⁾ je moja zhast?

Pod menoj shelod sbirash,

Te dobro s' njim redim;

Ti óka ne odpirash,

Me ne pogledash s' njim!“

Prafhizhek rova³⁾, króli,

Poslufha, no sadnizh

Se sukajozh okóli

To rezhe, druga nizh:

„Esh! toshifh se, da tebi

sem nesahvalni bil;

sem snal, da shelod febi

sem s' tvojih rók lovil?“

Bog miso nam pokrije,

S' dobrotoj naf redi,

Vsem, kaj gdo je no pije,

Svoj shegen podeli.

¹⁾ Shala, shalen: Scherz, scherzhaft. ²⁾ Kéj: kde, gde, kjé, wo? ³⁾ Rovati: riti, wühlen.

Shtrit ¹⁾) greta v' borfht, prijasen mata guzh,
No flifhita, da 's javfhja ²⁾) k' njim regêzhe
Jesizhna fraka, ino 's punih pluzh

Prav gerde shpote na obadva mêzhe.

„Aj, lép pajdash! Lev, ne je tebe fram,
Da s' oflom grefh? Raj' bodi, hodi sam.“

Lev s' merslim serzom k' fraki rezhe: „„Ptizh!

Tvoj splujski ³⁾) jesik sem, sdaj ta sablodi;
Pa jas ti to povém, no druga nizh:

Shpot, ker'ga ná-me vershesf, malo shkodi;
V' pajdashstvo moja vfaki priti smé,
Ker' meni k' nuzi biti vé, no zhé.““

Vfi vel'ki no vifoki ravno to

Si mislijo, kaj fraki lev je prava ⁴⁾):

S' podloshnimi pajdashstvo dosta bo

Nam noterverglo, zhi se jim odava:

Nam nej' sa to, jêl ⁵⁾) gdo shtimanje ma;

Sa to nam je, jêl' se nam nuzat' dá.

28. *Mátiza ali nor rat.*

„Mátiza! tebe shegna Bog,

Vidimo, dosti mash otrok;

Drushbiza vel'ka biti zhé:

Kak bo kaj? v' hrami prostor né.“

„Matiza! da she ftara fi,

Rezi da k' mali drushbizi:

Pzhelike! da she stare smo,

Pust' mo she mladim virtvo to.“

¹⁾ Shtrit: vshtriz, neben einander in gerader Linie mit der Fronte vorwärts. ²⁾ Javfhje: jelfhje, Erlengehölz.

³⁾ Splujski: polsek, schlüpfrig. ⁴⁾ Prava: pravil.

⁵⁾ Jêl: li, jeli, ali, ob.

31. *Shelod ali popravljena pamet.*

Ja, sonze na poldne stoji,
 No she fe kmeti séha,
 Da s' délom fe je pléha ¹⁾.
 Obédvati fi posheli,
 Gré truden v' fenzo tá pod hraft,
 Na semlo dol fe fede,
 'S kanjéra ²⁾ jé, ne 's fklede;
 Pa préj dá Bogi dushno zhaft.

„Sit dremoto obzhuti prit’.
 Od mladih lét navajen,
 Da vsigdar bil je svajen,
 Zhi vse, kaj on zhé, né-htlo ³⁾ bit’
 „Skos — fkos kaj pogovarjat’ ma:
 Gosposki, da pravizi,
 Al’ farji, da refnizi
 Podobo drugo dati sna.

She dugo lét zefarove
 Sapóvedi obira;
 Sdaj s' Bogam fe prepira:
 „V' naturi vse na ópak ⁴⁾ gré!
 Leshé pretegnjen léza ⁵⁾ fe;
 Tè roke krishom déne,
 Ozhi na hraft poshene,
 Rekozh: „Tvoj sad je ne sa me.“

„En lesnhjak tu no tam vifi:
 Se toti sad vda tebi?
 Šakaj ti rumpe ⁶⁾ ne bi
 Rodil, da tak kofhati fi?

¹⁾ Pléha: pléhal. ²⁾ Kanjér: torba. ³⁾ Né-htlo: ne je htélo, ni hotlo. ⁴⁾ Na ópak: na róbe, verkehrt. ⁵⁾ Lézati fe: ~~in~~ strečen. ⁶⁾ Rumpa: velika grufhka.

Pa fhkoda, da jas kaj guzhim,
 Vľak kmet je glih shivadi;
 Gofpode s' guzhom ľvadi,
 No she fe rezhe: V' kájho ¹⁾ s' njim!"

„Tam — tam naj njég'va fhola bo!
 Tam luzh fe bo vushgála,
 Da pamet bo sposnála,
 Kaj zirkva, kaj deshela fo.
 Pri moji kěžhki ²⁾! ne tak nor
 Je kmet, kak néki méni;
 Zhi glih jém kruh ovfáni,
 Le rezh spreglednem dol no gor.“

„Je to kozén ³⁾? Se tikvi ⁴⁾ vda?
 En vľaki naj preshtima,
 Jél' neka tikva nima
 Sheft funtov, no naj ménje dva?
 V' jeľéni kel'ko jih leshí
 Predertih, no perhníjo,
 Da zhréva 's njih vířijo.“
 Tak guzhí, drémle no safpi.

K' nefrezhi krivez ⁵⁾ piľhe sdaj;
 En shelod fe oměkne,
 Na zhěli kmeta vľhekne.
 On fhłata shłak, sajavzhe: „Jaj!
 Tak mali ľad, tak veľki shłak!
 Bi shelod tel'ko vagal
 Kak tikva, jas bi ľzagal!
 Naj bo, kak Bog je řtvaril, tak!"

1) Kájha: Arrest. 2) Kěžhka: glava, Kopf, Schädel.
 3) Kozén: Kürbißstengel. 4) Tikva: buźha, Kürbiß.
 5) Krivez: ľever, mersel veter, Nordwind.

32. *Medved ali shkodliva sámra* ¹⁾).

Medveda vstrafhi jagrov rog,
 Borfht ²⁾ móre sapuftiti; —
 Napreshe svojih shtireh nóg,
 Hití na póle priti.
 Prebiva tam en dugi zhaf,
 No da je ne b'lo zhuti
 Od jagerfkega roga glaf,
 Nasaj se verne k' huti.

„Skerb perva je, da pride tá,
 Hraft gledat' od vse strani,
 Ker v' svojem dupli ³⁾ stan mu dá,
 Gde vetrom se obrani:
 Pa dare ⁴⁾ pride na to stran,
 Do dvéri svoj'ga kóta,
 Sagledne puno gnesdo vran,
 Mermrá no mater shpota.

„Gdo tebi je, falajdriga ⁵⁾!
 Dopustil tu sgodnjáti?
 Hotivov ⁶⁾ tvojih zvizh ne dá
 Pozhivati, ne spati.
 „She blato mi dolpalo bo
 Od njih na mojo zhêlo:
 Pobêr' se prozh, ne bodi to,
 „Si ífhi drugo fêlo.“

„She medved prav ne sklène guzh,
 She vufsta odpre vrana:
 „Kaj, mermrek! kaj ti vushge shuzh?
 Ne vófhish mojim stana?“

¹⁾ Sámra: Ungnade, das Vermessen. ²⁾ Borfht: les, Wald, Forst. ³⁾ Duplo: votlo drevó, Baumhöhle. ⁴⁾ Dare: kader, kedár. ⁵⁾ Falajdriga: vlazhuga. ⁶⁾ Hotiv: nesakonfk otrok.

33. Vuk ali fkasliwa pokora.

En vuk, na smert boléni,
 Spregleda svojo vést,
 Kak junez sbira v' féni,
 Da k' jaflam pride jést.
 „Ah! greshno,“ tak on sdéhne,
 „Ja greshno sem shivél;
 To mene v' férze péhne,
 Da greshnik bit' sem htél.“

„Ah! kel'ko hudobije
 Sem storil moje dni!
 Ne zhuda, da mi gnije
 Serzé od shalosti.
 Pa toti trosht smem méti:
 Sem ne hudobnik zel;
 Mam tudi, mam nashtéti
 Prav dosti dobrih dél.“

„Enkrat je jagnez sajshel,
 Ne védil k' ovzam prit';
 V' germovji sem ga najshel,
 No pustil k' ovzam it'.
 Drugozh so ovze prav'le,
 Da sem en gerdi tat;
 Sem nefil néke nav'le ¹⁾
 Vezh takih shpotov rad.“

„Je ne se fantuvati ²⁾
 Priloshnost lépa b'la,
 No vse shpotarke ³⁾ klati,
 Da ne b'lo k'redi pfa?“

¹⁾ Navel: mnoshina, Menge. ²⁾ Fantuvati se: mafhovati se, sich rächen. ³⁾ Shpotarka: saframovavka, Spötterinn.

Ne vupa fkoró, denog pita:
 „Prijatnik, ne saméri mi!
 Kunfht tvoja meni je sakrita,
 Jas profim, meni jo odkri.“

„Ti nesaftopni!“ odgovóri
 Zhemérno pavuk zhèrveki:
 „Kaj pitašh? Kaj? Ne vésh, ti nori!
 Da mi pri déli spaka fi?
 Kunfht moja se ne dá sposnati,
 Sadofti je, da jas jo snam:
 Zhi mojo délo le zhésh snati,
 Glej! muhelin sa vezhnoft tkam.“

Prevsetnoft tota hitro skifne,
 Pohlevnoft flajo skos dershi;
 Gisdavez komaj vufta ftifne,
 She sa groboft svoj lon dobi.
 Ométih ¹⁾ dekla fi poifhe,
 No she je ne vezh viditi,
 S' njim pavuzhino 's stén obrifhe,
 No pavuka, no vezhnofti.

Nobena kunfht nej' hvale vredna,
 Naj vel'ka je, kak koli zhé,
 Zhi svéti rezh je ne potrebna,
 Katero ona delat' vé.
 Saflushi vuzhenik fi hvalo,
 Ker mladost v' gisdi podvuzhi?
 En kunfhten mojster glih tak malo,
 Ker gisdo s' delom podredi.

¹⁾ Ométih: omélo, Borstivisch.

36. *Vuk ali odeseta flushba.*

Vuk je v' boršhti glafno ula ¹⁾),

Da ga je lifiza zhula :

Gledat gré, kaj mu fali.

Vidi ga pod grobom štati,

Glavo s' prédnimi zhoháti,

S' sóbmi frafshno fhkripati.

Vfrafshi se ga, she zhé vujti,

Mifli: On zhé mene vbujti ²⁾),

Sato déla takfhi krizh ;

Pa da ulit' le ne hénja,

Stopi k' njemi is smilénja,

Se nakloni, suzhe bizh.

„Striz! kaj tvoja je nesrezha,

Kera tebe tel'ko pezhe?

Le povej, ti k' troshti sem.“

„Glej! shest zelih lét sem flushil

Levi, no si to saflushil,

Da pred njega prit' ne smem.““

„Mifli, kak sem bil zhaštiti,

Lazhen nigdar, vsigdar fiti,

Da sem pri-njem v' flushbi bil.

Vfi podloshni so se báli,

Da jih ne bi toshil krali,

Mite ³⁾ sem, kak vodo pil.““

„Sdaj je konez vféga toga ⁴⁾),

Da bi jas le svedit' móga ⁵⁾),

Sakaj se kres me jesi?

Jas sem njemi svesto flushil,

Nizh se pri-njem ne sadushil,

Denog me od se spodi.““

¹⁾ Uliiti: heufen; ula: ulil. ²⁾ Vbujti: vbiti. ³⁾ Mita: podkup, Bestechung. ⁴⁾ Toga: téga. ⁵⁾ Móga: mógel.

„Star, donuzan no drevéni,
 Krulav, gluh, slep, ves potréni,
 Môrem sdaj is flushbe it'!

Rezi, rezi, o tetiza!

Jéli je ne to kriviza,
 Veksha, kak je nem're bit'?

„Striz! kak gvishno sem lifiza,
 Vel'ka tebi je kriviza,

Pa pri všém tém frezhen fi.
 Lev te ne je k' sebi vlékel,
 Ne ti tvoje koshe flékel,
 K' prizhi tvoje svéstosti.“

To se pravi vam, flushézhi!

Vi od jese ste gorézhi,
 Dare ¹⁾ virt vam dá slovó;

Rezhe: Ste b'li v' flushbi svésti?

Rezhe: Ja, pri moji vésti!

Tiho ste: tak nazhi bo.

»»»»»»»»««««««««

37. Pzhele ali jefénska grosovitnost.

O ve firete, vboge pzhele!

Smilénje vel'ko s' vami mam!

Kak frezhno virtvo ste imele,

Bog sam je tisto shegnal vam!

Pa tudi hitro no vesélo,

Gda koli dén je bil sa to,

Letéle ste na svojo délo,

Po tavshentih, no ne po sto.

Prostorne hrame ste si stav'le,

No dosti hish'k na sheft voglów

Sa vash prihoden rod naprav'le:

Kak zhudovit je toti pów!

¹⁾ Dare: kader.

Kak naj hitréj se jajze spóva,
 She zhervek rejo k'redi ma;
 Is njega srafe pzhela nova,
 Kres mali zhaf se she sgodnjá.

S' kém vezh se drushba vam pogméra,
 S' tém vezh si spravlate blagá;
 Kaj drushba v' simi ne pozéra,
 To virt sa svoj dobizhek ma.
 Pa néki virt, kak skop'z, gladuje,
 Bogastvo vfo od vas zhé met';
 V' jesén nesmileni vas vbuje ¹⁾,
 Odá ²⁾, da ma vezh pénes shtet'.

O starshi! pzhele vas vuzhijo,
 Kak hudo se vam sgod'lo bo,
 Zhi vas otrozi oflepijo,
 Da jim 's rók date virstvo vfo.
 Naj zhakajo, da sima pride;
 Po simi, ja! té érbi fo:
 V' jeséni pa nobeden nima
 Oblast', vam sdréti 's rók blagó.

38. Papiga ali bogata nevésta.

Méftniki v' kerzhmi pri misi sedijo,
 No si sdaj eno sdaj drugo guzhijo,
 Kaj je ker v' pomneshi ³⁾ f-hranjeno mél.
 Eden med njimi ba ⁴⁾ naj shtimanéjsfhi,
 Vidoma tudi te naj vuzhenéjsfhi,
 Guzhat' sa kratek zhaf tak je sazhél.

¹⁾ Vbujti, vbujem: vbiti, vbijem. ²⁾ Odáti: prodáti.

³⁾ Pomnesh: pamet, Gedáchtniß. ⁴⁾ Ba: je bil.

Ptizh je papiga, lep, nuzni, veseli,
 Lastni svoj dom ma v' Sináski desheli,
 V' barkah kres morje pripela k' nam.
 Vel'ki gospodi, zhi zhejo ga meti,
 Môrejo pénes prav dofti nashtéti:
 Dvajsti krishakov ¹⁾ ma zéno en fam.

Nizh jih ne griva, kaj sá-njega dajo;
 Shale no sméhe s' njim doftikrat majo,
 Da njim na pitanje odgovor dá.
 Njegova glava, kak ogon vfo séme,
 V'fako befedo bres truda gorpréme,
 No njegov jesik jo guzhati sna.

Hrami navajen, kam koli vun-ide,
 K' svojemí domi [pa prasen ne] pride,
 V' kluni pernese shtimane rezhi:
 Kamzheke shlahrne no perstane slate,
 S' tém on naredi gospode bogate:
 Srezhen, ker totega ptizha dobi!

Sadi pri pezhi en kmet sedejozhi,
 S' vustmi no s' ózhmi guzh poslušhajozhi,
 Sdéhne: Sdaj vódo je dobil moj mlin.
 Junze bom odal, bom kupil papigo,
 Kmetizhkem' deli pokasal bom figo:
 Tak bo, kak gvifhno sem kmetizhki fin!

Kaj si napréj je vsel, to je kmet stóra ²⁾.
 Njeg'va papiga leti vun is dvora,
 No kres en mali zhaf pride nasaj.
 V' kluni pernese kof dragega kamna;
 V' šreho ga vtekne, no she se mozh plamna
 V'fiple kres hrame, vfi v' ognji so: jaj!

¹⁾ Krishak: Kronenthaler. ²⁾ Stóra: storil.

40. Pogoréjex ali sméshno fantuvanje ¹⁾.

Sèrza ne sgubiti,
 Zhi nefrezha perleti:
 Ona sna oditi,
 Zhi jo frezha nasledi.
 Nizh je obftojózhno,
 Vse se hitro spremení:
 Nizh je nemogózhno ²⁾,
 Vse se lahko saterpi.

Najde te nadlóga,
 No nedushen jo terpih:
 Misli, da od Bóga
 K' tvojem hafki ³⁾ jo dobish.
 Rad na fé jo vsemi,
 Ménje tebe tlazh'la bo;
 Volo spuni njemi,
 K' hafki si napravi jo.

Enkrat je v' desheli
 Hudi mras po simi bil,
 Sneg no led debeli
 Semlo je no vôdo fkril.
 V' enem vbóshnem ⁴⁾ hrami
 Je en brumen kmet shivel,
 No leshézh na flami
 Mersel shivot si je grél.

Kaj s' en strah! Po nozhi
 En hudobnik vushge hram.
 Hitro kmet gorfkozhi,
 Brani; pa kak zhé on sam?

¹⁾ Fantuvanje, fantuvati se: mafhovanje, mafhovati se, Rače nehmen, síh ráchen. ²⁾ Nemogózhen: nemogózh, unmóglíh. ³⁾ Hafek: korist, Rušen. ⁴⁾ Vbóshen: réven, elend, árnlich.

Njegov krizh dosvati ¹⁾
 Dugo nem're sófede,
 Da so v' kratkem spati
 ,Shli na svoje poštele.

Sdaj so tu k' pomozhi,
 Ogenj zhéjo vgasniti;
 Zhéjo njeg'vi mozhi
 ,Svojo proti staviti.
 Pa sabstoj so trudi,
 Ogenj vgasnit' se ne dá:
 Zagajo she ludi,
 En sa drugim prozh je sha ²⁾.

Kmet se sam navoli:
 V' nemar shgati hram pufti;
 Nizh se vezh ne moli ³⁾,
 Da bi mu pomagat' fhli.
 Roke krishom déne,
 Tiho v' ogenj tá gledí;
 Sdéhne: „Da le mene
 Lubi Bog, naj hram sgori!“

K' ognji blishe stopi,
 Vufta k' fméhi naravná;
 Rezhe: „Da, ti fkopi!
 Vgasniti se ne si dà ⁴⁾,
 Nézhem klaguvati;
 Pa da hramizh si mi vsél,
 Zhém se fantuvati:
 Glej! pri tebi bom se grél.“

>>>>>>>><<<<<<<<

¹⁾ Dosvati: doklizati, errufen. ²⁾ Sha: shel. ³⁾ Moli se: slo profiti, flehen. ⁴⁾ Se ne si dà: se ne si dal.

41. *Krulavex ino flépez ali frezhno pajdashtvo.*

Naméri se, da najde flépi
 Na ftesi en'ga vájvoda;
 Pa shile njeg'vih nog so v' fklépi ¹⁾
 Safukane kak tértiza ²⁾.
 Pun trofhta flépi si obezha,
 Po ftesi da ga vodil bo;
 „O, rezhe, ti si moja frezha!
 Glej! to маш pa'zo, préjmi jo.“

„Kaj? jas bi tebe mel peláti?
 Ne vidish pazh, da krulav sem:
 Na mojih nogah nem'rem stati,
 Kak tebe jas peláti zhém?
 Pa ti se vidish mozhen biti,
 Da tak shiróke plezha маш;
 Ti vsako tésho snash nositi,
 Zhi k' noshnji svoje plezha dash.“

„Zhi ménish, tak me gorposádi,
 Skakom bom tekem kak tekár,
 No tebi kasal fled pri lasi,
 Da 's stése sajshel bofh nigdar.
 Tak tvoje noge bodo moje,
 Jas virt bom gratal mozhnih nóg;
 No moje ózhi bodo tvoje,
 Ti virt bofh gratal svétlih ók.“

Sdaj flépez krulavza posádi
 Na svoje rame, no s' njim gré,
 Kam toti mu vkashuje sádi,
 Da ma postaviti nógé.

¹⁾ Sklep: gib, zhlen, Gelenk. ²⁾ Tértiza: Wiede.

K' dvém' ópravzama ¹⁾ vkupsapeta
 Obojno frezhno spélata;
 Pa svojo speljat', mozh odvseta
 Obéma je sabranila.

Ti nimash to, kaj drugi majo,
 No tisto mash, kaj njim fali:
 Kaj drugi majo, tebi dajo,
 Kaj njim fali, to dash njim ti.
 Is tote nepopunómósti
 Pajdashtvo sraše med ludmi,
 'S pajdashtva svirajo dushnosti
 Zhlovézhije prijasnosti.

Zhi ovem' ²⁾ dari neb' falili,
 Katére Bog je meni dal,
 No ne bi bil podvershen fili,
 Da mene kaj bi profit' shel:
 Tak famo bi na sé ov gledal,
 No famo sebi dobro htél,
 Se ne bi trudil, da bi svédil,
 Shivlénje kakfho bi jas mel.

Ne rézi: „Meni je kriviza,
 Da nimam jas, no drugi ma:
 Bog, ker v' sam-sebi je praviza,
 Bog tebi vterga, drugim dá.
 No ravno to, kaj drugim vtála,
 Ja! ravno to je gmajn blagó,
 Od ker'ga mi dobímo tala,
 Zhi le pajdasfni ³⁾ s' njimi smo.“

¹⁾ Opravza: opravilo, Berrichtung. ²⁾ Ov: un, jener.
³⁾ Pajdasfhen: gesellig.

42. *Mefar ali prisilen firiz.*

En kmet bogato virstvo ma:
 Pa komi bo on toto dà ¹⁾,
 Da shlahte nej' nobene?
 Bolén se vershe v' postelo,
 Shivlenja skoro konez bo,
 Bo shel v' grob svoje shene.

To slifhi v' mesti en mefar,
 Ker kmete noril ²⁾ je vfigdar,
 Sam sebe pa she bole.
 On hitro se na pot podá,
 K' bolénem' kmeti pride tá,
 Kak da bi ifkal vole.

En kratek guzh priloshnost dá
 Odkriti, da si shlahta ³⁾ sta,
 No se sa firize mata.
 Sa dnef, mefar si misli, bo
 Sadosti; vseme sdaj slovó:
 Roké si firiza data.

S' bolénim nézhe bolshe bit',
 Mefari se ne vnosha ⁴⁾ prit':
 Pogóstem ga obifke.
 Sdaj dosti troshtov mu sguzhi,
 Sdaj kashe, da je shalostni,
 Si fuse ⁵⁾ 's ózhi brifhe.

En zhaf sedi pri posteli,
 Po hishi sem no tá gledí,
 No vidí pfa leshati.
 Poklizhe ga, pes skozhi k' njem':
 Podoben vuki je po všém,
 Tak, vel'ki no koshati.

¹⁾ Pa komi bo on toto dà: po komi bo on toto dá l.

²⁾ Noriti: golufati, vkaniti, betriegen. ³⁾ Shlahta si biti: v' rodi si biti, verwandt seyn. ⁴⁾ Vnósha se mi: fällt mir schwer. ⁵⁾ Susa: folsa, flojsa, Thrané.

Mefar s' rokój pogladi pfa,
 S' njim vel'ko dopadénje ma,
 No rezhe tak k' bolénem':
 Striz! tvoj pef lepo kosho ma,
 S nje shlahтна bi odévka b'la,
 Da fedlo s' njoj odénem.

Pobêr' se prozh od me, zigan!
 Boléni skezhe; tat pregnan
 Si bil, no ne bofh názhifh.
 Sdaj vém, sakaj me gladil si:
 Od negda si tak vuzheni,
 Da naf sa nose vlazhifh.

>>>>>>>><<<<<<<<<

43. *Fige ali luba tugent.*

Sin krala Davida, kak pojbizh Salomon,
 Ker je po ozhi êrbal Israelski tron,
 Sedi en den pred dvérmi kralovfkega grada;
 Pred sóboj ma sa shelo, ne sa filo glada,
 En korpez fig. O kak je totem' fadi rad!
 Vse — vse bi htel sa eno samo figo dat'.

Is korp'za eno vseme, s' lushtom jo gledí,
 Jo v' vufta vtekne, no se fládko nalmeji.
 Pa ravno sdaj, da jé, en shtêrzhek ¹⁾ k' njemi štopi,
 Od glada spléhan omedlí, no komaj fôpi;
 On profi kralizha sa malo almoshtvo,
 Da s' njoj shivlenje si sa dnef natégnil bo.

¹⁾ Shtêrzhek: vboshez, firomazhek, Bettler, gebrechlicher Mensch.

Té kralizh segne v' shepe, ifhe no gledí,
 Zhi v' kerem gde en droben penes skrit tezhi:
 „Glej,“ rezhe, „shtêrzhek! jas ti nimam dnef kaj
 dati,

Pa sjutra pridi; sjutra dam, da bosh bogáti.“
 Shtêrzhek se nakloni kralizhi, no gré
 Od njega prozh; v' nebêsa vsdigne gor roké.

„Kak?“ ozha, ker na fina 's okna dol gledí,
 No njegov guzh poslušha, jésno sakrizhi:
 „Kak? sjutra zhefh pomogat? Tak guzhijo skopi:
 Bo sjutra shiv, da smert she dnef is njega sôpi?
 Sdaj kzhafi fige talaj, pol od njih mu daj!
 Pomozh ne nuza sjutra, on jo nuza sdaj.“

Strah kralizha premaga; ga dregétez ma:
 Odfhtëje polovizo fig sa shtêrzheka,
 Pomêkne se, rekozh: „Zhefh tu kraj '1) mene sésti,
 Tak sedi dol, no sazhni svoje fige jesti.“
 O kak en navuk 's vuft ozheta Davida
 Popravi hitro sérze fina skópega!

Té mali shtêrzhek s' lushtom jé nashtéti sad;
 Si gerlo s' njim namozhi no preshene glad.
 Sahvalna fusa v' njeg'vem oki sdaj trepezhe,
 On s' kufhzom vlije jo na roko, no té rezhe:
 „O kralizh! naj ti plazha Israélski Bog,
 Da mene si odreshil dnef od smertnih rók.“

Na to samukne 2) kralizh, tih je, ne guzhi;
 Pa v' ferzi sdaj obzhuti flajo milosti.
 Od nje pijani svoje fige jesti sábi,
 Vse shtêrzheki v' shêp 3) vershe, kak je vkup
 nagrâbi:
 Vefel na njeg've perfa se nasloni tá,
 'S prijasnošti mu v' lize fladke kufhze dá.

1) Kraj: sraven, polek. 2) Samukniti: samolkniti,
 verstummen. 3) Shêp: varshet, Zafshe.

Té zhlovek, kak en pojb, to tugent se vuzhi,
 Da pamet njemi pravi: To ti dushen fi!
 Pa zhi on tugent stóri, no se s' njoj sarózhi,
 Té s'he le mu lepôta njena svéti v' ózhi:
 Dobi do nje lubésni vezh od dné do dné,
 Nizh nem're njeg'vo serze lózhiti od nje.

44. Duh ali shtirje navuki.

En stari no donuzan kmet
 Gre fejat, da bi mël kaj shët;
 Pa, dare ¹⁾ orje njivo,
 Pod hraftom v' sénzi vidi stat'
 Zhloveka, ker je star, ne mlad,
 Da brado ma vfo sivo.

Prestrashen flifhi toti glaf:
 „Ne boj se, Salomon sem jas!
 Povej, kaj delash, stari?“
 „„Zhi Salomon, kak pravish, fi,
 Sakaj, „kaj delash“ pitash ti?
 To — to, kaj gvishne stvari.““

„„V' mlادلétji moj'ga mládenstva
 Si rekel: Pojdi k' mravli tá!
 Od nje se mash vuzhiti.
 Jas bogal sem, kak je dushnost;
 Od mravle flis no s'hpáravnost
 „Se skërbel sem dobiti.““

¹⁾ Dare: kader.

Sdéhne fin flabi od kervi prelite :

„Mene, o mati! vi mene vmoríte,

Ker vašh lublèni fin bil fem vsigdar.“

Ona pa lepo sna odgovoriti:

„Lashefh, hudobnik! moj fin ti zhéfh biti?

Vujshel od vojske fin moj nej' nigdar.“

Mati flovenška! se nizh ne framujesh,

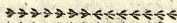
Zhi ti shpartanarzo hvaliti zhujesh?

Nazhi guzhish ti, kak ona guzhi.

Tvojega fina deshela zhé vseti

K' svoji obrambi; ti nézhesh to méti,

Rezhefh: „Sin! vujdi, kak vesh, no se skrí.“

46. *Mijolka* ¹⁾ ali *nesfrezhna lash.*

En jesik, kerí lashe,

Zhloveka pela v' smert:

En grob je njeg'vo gerlo,

Grob na stesáj ²⁾ odpert.

Duh sveti sam to pravi:

Je njemi ne verjéti?

Nevérni denog zhéjo

Vidlive prizhe méti.

Tak ena nora mati

Sredi si déklizo,

No méni, v' toti hzheri

Vsa njena sfrezha bo,

¹⁾ *Mijolka*: eine Art Krug aus Steingut. ²⁾ Na stesáj odpert: angelweit offen.

Naméri se, da tota
 Mijólk'no rozhko ¹⁾ stêre:
 Kak da bi shlo sa glavo,
 Tak se zartlivka ²⁾ dêre.

Is hishe mati tezhe,
 No pita, kaj bi b'lo:
 „Mijóлко sem jas sterla,
 Nigdar vezh zela bo!
 Kaj bo, zhi ozha svéjo,
 Bom od njih gvifhno bita:
 Kam, mati! kam zhém iti,
 Da bom pred shlakom skrita?“

„O lubo déte! rezi,
 Da mazhka vergla je
 Mijólkizo is lifhte ³⁾:
 No tak bo dobro vse.“
 Tak, tak se lubo déte
 Navad'lo je lagáti,
 Gda koli se je kakfhne
 Kafhtige mélo báti.

Da dékliza je veksha
 No starsha gratala,
 Prebrifana je tudi
 Bol na vfo hudo b'la:
 Je sméknila jéd, maslo,
 Shpéh, néki pint pshenize;
 Odala ⁴⁾, kup'la pézhe ⁵⁾,
 No pantleke, no shpize.

¹⁾ Rozhka: verzh, Krug. ²⁾ Zartlivka: die verzärtelste
 Eigenfinnige. ³⁾ Lifhta: Gestelle. ⁴⁾ Odati: prodati.
⁵⁾ Pézha: weißes Kopftuch.

47. *Shlak ali gvêrano posojilo* 1).

En ozha mël je fina,
 Ker sabil je, da ma ozhé;
 Ne zhlovek, ne! shivina
 Je dala njemi kerv 2) v' serzé:
 Kak kamen b'lo je suho,
 Neobzhutlivo, gluho.

Otroki ne podoben,
 En vrashizh v' méfi je on bil;
 Kak toti, tak hudoben
 Pokorshino od se sgubil!
 Ozheta je zonával 3),
 Preklél, hudizhi sdaval.

Enkrat se vsdigne ozha,
 Hudobnika kashtigat' zhé:
 Kak blisk je toti skozha 4),
 Pripravi k' shlaki si roké;
 Ozheta tréfhî v' glavo,
 Da kzhafi ma kervavo.

Nefrezhen ozha vftane,
 Befede ene ne sguzhi,
 Si bolezhino rane
 S' ponishnim' mislam' sadufhi,
 Si odpre malo hish'ko,
 V' njo noter stopi frishko.

Na kól'na tam poklekne,
 K' molitvi vsdigne s'vojih rók:
 Molézh se ne potekne,
 On tam je, gdé je njegov Bog:

1) Gvêrano posojilo: daß rückerstattete Lehen. 2) Kerv: kri, Blut. 3) Zonávali: beschimpfen, Spisnahmen geben. 4) Skozha: skozhil.

Befede rasglafuje,
Da shena vřako zhuje.

„Ah!“ moli, „Beg pravizhen,
No v' tvojih lodbah zhudeshni
Si! Da sem bil krivizhen,
Sdaj plazhafh mi po vrédnosti:
Da storil sem krivizo,
Si storil ti pravizo.“

„Povej, mosh!“ shena pita,
Kaj je pregréha tvoja b'la,
Da je tak dugo skrita
Dnes she le ti na pamet shla?
„Ah, luba moja shena!“ rezhe,
No shivot veř trepezhe.

„Glej! jas sem mojo pravo
Gorvsdignil negda kres ozhé,
No tréfhil jih na glavo,
Da kerv je s' zurkom tekla 's nje:
Sem mislil tè na gréha?
Ne! sem napil se iméha.“

„Pa moj'ga fina shaka ¹⁾,
Ah, kak me v' ferzi saboli!
Me spomni sdaj na shlaka,
Ker meni tak dá misliti:
Kak ozhi si naméra ²⁾,
Tak tebi sin je gvéra.“

¹⁾ Shaka: pést, Faust. ²⁾ Naméra: naménil.

49. *Pravda ali Turfska praviza.*

Smirna, mésto starih lét,
 Ímenitno sdaj, kak pred
 Turfkem Zari je podlošno.
 Shtájarez to zhuje, sdaj,
 Rezhe: „Zhém tu biti raj“;
 Tam shivéti je nadlošno.“

Pa nadloga, kruh no Bog,
 Kak je shirok nash okrog,
 Se povfodi ná-njem najde:
 Zhi le zhlovek prav shivi,
 Se pravizhno sadershi,
 No od njenih ftés ne sajde.

V' toto mésto prideta
 Pravdati se dva mosha:
 Vbóshen en, no en bogáti.
 Hram si toti posvojí;
 Ovi } rezhe: „Tvoj je ní!
 Mash ga meni dati.“

Bogat písmi ma no prizh,
 Vboshni písmi, druga nizh;
 V' sodno hísho prit' hitita.
 Ov pretêzhe ²⁾ totoga,
 Pet sto slatov moshi dá:
 Sa sodnika lepa míta ³⁾!

Moshnjo vtêkne v' shêp ⁴⁾ sodník.
 Ov si mífli: Kak dushnik
 Meni hram bosh sdaj obfóda ⁵⁾,
 Sodba se sazheti zhé,
 Vbóshen písmi dá napré,
 Njemi dane od gospóda.

¹⁾ Ovi: un, jener. ²⁾ Pretezhi koga: Jemand zuvorkommen. ³⁾ Mita: podkup, Bestechung. ⁴⁾ Shêp: varshet, Tafel. ⁵⁾ Obfóda: obfódil.

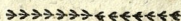
„Samo pismi so kak nizh
 Tam, gdé néga ¹⁾ drugih prizh!“
 Tak bogati k' sodbi pravi,
 Svoje pismi kashejozh,
 Prizhe k' sebi klizhejozh,
 Pred sodnika nje postavi.

„Moje pismi káshejo,
 Prizhe faj ne lashejo,
 Da hram lastno meni flisfi.
 Da bi ovi prizhe mel,
 Hram mu ne bi vseti htel;
 Hram, sodnik! na mé prepisfi.“

Toti tiho vlezhejózh
 Moshnjo 's shépa, nasmejózh
 Rezhe k' njemi: „O bogati,
 Ti se gerdo nóril si!
 Prizh ma ovi vezh kak ti;
 V' moshnji so ja pet sto slati.“

„Tote on sa prizho ma,
 Da si nje sa mito dà ²⁾):
 To nje mash nasáj, no hodi!
 Hram se s' mitoj ne dobi,
 Sodba to ne dopusti:
 Vboshni! ti virt hrama bodi!“

Shtajarez! povéj mi sdaj,
 Gdé bi ti htel biti raj,
 Dare ³⁾ ti terpisih krivizo?
 V' Shtajari se mita dá,
 V' Turfkem mita ne valá,
 Tam sabstonj dobisih pravizo.

¹⁾ Néga: ne je, ní. ²⁾ Da si nje dà: da si nje dal.
³⁾ Dare: kader.

50. *Natura ali otrozhja lubesen.*

Kina je zefarstvo vel'ko,
 Leshejozho na poldné;
 Srebra ma no slata tel'ko,
 Da se s' nogam' pó-njem gré.
 Denog je sapóved dana,
 Kakšhe ne b'lo zhuti gda:
 Zefar sam jo je osnana ¹⁾),
 Da jo vřak Kinésar sna.

„Ker is kafe bo premóknil
 Od deshélških dazh en grořh,
 Rok obé bo v' klado vtéknil,
 Da mu ji odréshe nosh.“
 Padnil je v' kashtigo toto
 En deshélških dazh pifár,
 Ker je v' kaso, esh framoto!
 Ségnil, no 's nje sméknil dar.

Sjutra she bi mel sgubiti
 Svojih rók; pa štarřha hzhí
 Tezhe pred zefára priti:
 Pride, no s' njim tak guzhí:
 „Ozha moj se je sadushil,
 Tvoja dekla sposna to,
 No kashtigo fi saflushil,
 Rad se njoj podvergel bo.““

„Zefár, glej! on roke svoje
 Poshle; [no so njene b'le]
 Njeg've so, so ne vezh moje:
 Jas pod nosh poloshim nje.
 Nem're svojih se snebiti,
 Ménje nuznih tebi dá;
 S' svoj'mi ma zel hram rediti,
 Sheft otrók no dédeka.““

¹⁾ Osnana: osnanil.

Jas pridem enkrat, no dam njemi rat:
 „Zhi zhéfh od sob'-bolésni réfhén bití,
 Tak versi brumde prozh, moj lubi brat!
 Je ne bol brumd kak sóbi se snebiti?“

»Sheléso sobi je, kak drévo gósh ¹⁾);
 Gosh dréva fkórjo gloje no odére,
 Ne nazhi vseme brumda sobi lófh.
 Ne bodi, lubi brat! ne bodi druge vére!“

„Smejézh mi pravi: „Guzhi, brat! kaj zhéfh,
 Jas brumde glase vezh, kak sobi lubim;
 Tak gvífhno faj ti téga le ne véfh,
 Da s' brumdami lí moje sobi gubim.““

52. Slat ali pridno vbóshstvo.

Na hudobije vbóshstvo ²⁾
 Zhloveka napeláva:
 En vuzhenik je negda
 V' svojih písmah prava ³⁾.
 Pa najdejo se vboshni,
 No denog pridni so:
 Je ali ne vše réfhén,
 Kaj v' písmah brali smo.

En dobrotlivi Herzog,
 Is kralovskega roda,
 Podloshnikom k' pomozhi
 Deshele je obhoda ⁴⁾.

¹⁾ Gósh: terta. Biede. ²⁾ Vboshstvo: firomashtvo, Armuth. ³⁾ Prava: pravil. ⁴⁾ Obhoda: obhodil.

Da prishel je v' Benetke,
 Je v' ofhterijo shel;
 No she je shêreg ¹⁾ Shtêrzov ²⁾
 Pred totim hramom stal.

Nobeden ne je prasen
 Od njeg'vih dvér odishel,
 No Herzog „Bog vam lonaj!“
 Vezh tavshentkrat je flifhal.
 Enkrat je shel po gasi,
 En pojb sa njim hiti,
 Sa almoshtvo ga profi,
 No odgovor dobi:

„Glej, lubo boshjo déte!
 Jas nimam sdaj drobifha ³⁾,
 Pa zhakaj v' ofhteriji!
 Bom skoro nasaj prifha ⁴⁾.“
 Pojb rezhe: „„Dajte tolar,
 Jas vam ga ismenim;
 Tam, gdé se kruh odava ⁵⁾,
 Drobifha she dobim.““

„Ja?“ Herzog se nasméje:
 V' shêp hitro noter segne,
 En svetel slat, kak svesda,
 Is mofhnje vun potegne,
 Rekozh: „To masih, no sméni!“
 No slat mu v' roke dá;
 „Si misli: Gdo vé, jéli ⁶⁾
 Bom vidil tebe gda?“

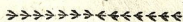
¹⁾ Shêreg: truma, Schaar. ²⁾ Shtêrz: vboshez, Preßhaffer, Bettler. ³⁾ Drobifh: Scheidemünze. ⁴⁾ Prifha: prishel. ⁵⁾ Odavati: prodavati. ⁶⁾ Jéli: ali, li, ob.

Pojb she pri vratah zhaka,
 No da je Herzog prifhel,
 Krizhí: „„Gospod, to mate
 Sa zeli slat drobísha!““
 Savseti ¹⁾ Herzog pojbi
 Se nasmejí na glaf,
 Rekozh: „Si kaj obdershal?“
 „„Ne, rezhe, ne sá-'n laf!““

Drobísh is rok mu vseme,
 No ga pred njim preshteje;
 No da nej' nizm falilo,
 Se pojbizh sladko sméje;
 Pa ne sapftonj: se troshta
 Dobiti almofhtvo,
 No lon sa svojo svéstoft:
 No tak je tudi b'lo.

Da ne je mel vezh starshov,
 Od vséh sapushen shtêrzhek ²⁾,
 Tak njega k' sebi vseme
 Dobrote puni Herzog:
 Pusti ga v' shole iti,
 Sastopnost v' njih dobi:
 En svésti no sastopni,
 Kaj mén'te, se sgubi?

Ne. Da je velik srafel,
 No shole vse opravil,
 Je Herzog njega kzhafi
 V' deshelfke flushbe spravil.
 Kak svésti no sastopni
 Slushevník fkos je mél
 Od Herzogov lubésen,
 Kak dugo je shivél.

¹⁾ Savseti se: erstaunen, in Bewunderung gerathen.

²⁾ Shtêrzhek: firótiza, firómázhek, Waife, Armer.

53. *Mladénzhizh ali nepovolen navuk.*

„Kaj v' mojih letah mam sazheti,“ —
 Mladénzhizh pita starzheka,
 Ker je veselo mimo sha ¹⁾), —

„Da bom povólno méł shivéti?“

„„Jas,““ rezhe stari k' mlademi,

„„Vezh mitelnov ne véń, kak tri:
 Zhi zhéfh, si snash od me nje vseti.““

„„To pervo zhé potrebno biti,
 Ker sdravo pamet v' glavi ma,
 No tisto k' dobrem' nuzat' sna:

Popunoma se vse vuzhiti,
 Da, zhi se enkrat v' stan podá,
 V' kater'ga Bog je njega sva ²⁾),
 Dushnosti svoje sna storiti.““

„„Pa nej' sadofti, samo snati
 Dushnosti stana svojega:
 To drugo je, da slif the ma.

Ne smé na tergi vtragliv stati:
 Bog njemi je dve roki dal,
 Da s' njimi dela, kaj on sna;
 Je gerdo, zhi pusti mozh spati.““

„„To tretjo [no to je to prédno]:
 Obojno mu bo k' nizhemi,
 Zhi v' ferzi andoht ne gori:
 Ne smé moliti bit' poslédno.
 Ker moli, lahko se vuzhi;
 Ker moli, k' deli mozh dobi:
 Je ne Bogá moliti vredno?““

¹⁾ Je sha: je shel. ²⁾ Je sva: je sval, je klizal.

O kaj she je, zhi eno malo
 Si s' njimi vzhesnem koshizo:
 Nefrezha tel'ka ne bo to,
 To hitro fe bo zélit' dalo.““

„Pa kaj, to nem're fe sgoditi;
 Sakaj zhi glih she déte fem,
 Tak denog pamet nuzat' vem:
 Bres shkode si vem nagoditi,
 Bres shkode svupam shkarn'ze vseti,
 Na fran gda mati gled'la bo.
 Pa ne; mi deza ¹⁾ dushni fmo
 Pokorsh'no starshom: Bog zhé meti.““

„Ne, ne! jas fem déte noro,
 Jas shkarn'ze samo gledat' zhém:
 Dopust'te, da vas kuhnit' smém;
 To, shkarnze! to dopust'te skoro. —
 Nigdar fe nosha fem dotéknil;
 Pa vas fe zhém.““ — She fegne tá: —
 „Ja, zhi od mé bi pamet shla,
 Bi róke hitro prozh odméknil.““

„Pa misli v' glavi mam skos jasne,
 No s' shkarn'zami fem dobro snan.““
 To rezhe, no she v' njeg'vo dian
 Kak stréla shpiz od shkarniz prafne;
 No sdaj glih v' hisho stopi mati,
 No déte ojtro posvari,
 Da ne je htélo bogati
 No njenih navukov dershati.

„Ah, mene griva,““ sazhne déte
 Profiti, „da to storil fem;
 Nigdar vezh to storiti zhém,
 Le sdaj me pá ²⁾ sa lubo méte!

¹⁾ Deza: otrozi, Kinder überhaupt (Collectivnahme).

²⁾ Pá: vdrugizh, drugózh, zum zweiten Male, wieder.

55. *Shpégel ali gvišhno gverilo* 1).

Filipek, déte gnadlivza,
 ‚Se kmétizi na amstvo dá,
 No dobro se nadája.
 Da déte dofti sisat' ma,
 ‚Se v' enem leti she sgodnjá:
 Tê henja mlezhna flaja.

Sdaj pride ozha gledati,
 Kak njeg'vo déte se redí,
 No najde, da je frifhno.
 On nagovarja kmétizo,
 Naj déte dúshe 2) pri njoj bo:
 Lon bo prijéla gvišhno.

Dovoli ona gnadlivzi.
 Tak dugo Fil'peka redí,
 Da stopi v' sedmo leto.
 Tê pride ozha, plazhat lon:
 Nashtëje sheftkrat ofem kron,
 No déte je odjeto.

Filipek s' ózhoj gre nerad,
 Pa kak od dalezh vidi grad,
 Hití do njega priti.
 V' to gorno hišho pelani,
 Tam vidi vse felé 3) rezhi;
 Krotkéjshi she zhé biti.

S' ozhmí pohifhtvo spregledí;
 Kaj v' roke vseti se boji:
 ‚Strah shibe to ne rata.
 En velik shpégel tam vifi;
 ‚Si mišli: K' zhémi si gdé ti?
 Gré tá, da snan s' njim grata.

1) Gvértati: poverniti, vergelthen; gverilo: povrazhilo, Bergeltung. 2) Dúshe: dale, längere Zeit. 3) Féla: forta, Art; vse felé rezhi: allerley Dinge.

En pojb, kak on je, tam stoji:
 Filipek se mu nasmeji,
 No toti nasaj njemi.

On vershe mu en kufhez tá:
 Pojb kufhez njemu nasaj dá,
 Kak da bi rekel: Vsemi!

Naj se oberne, kam se zhé,
 Pojb v' glashi tak storigi vé;
 S' tém ma on dopadénje.
 Pa kak pri mali dézhizi ¹⁾
 Vesélje dugo ne terpi,
 Pri Fil'peki she ménje.

On séha, vufta vlezhe tá
 Na krish, no rible nófeka;
 Pojb v' shpégli vse to dela.
 Filipi se posnati b'lo,
 Da s' brátezom se svadil bo:
 Ja bój ta ²⁾ gvishno mela.

S' peshízoj ³⁾ tot' se ovemi
 Protí, no ovi totemi;
 Sdaj ogenj je vushgani.
 S' zhemérnim lizom skozhi tá,
 Poshène róke v' ovega;
 She kerv mu tezhe 's dlani.

Sdaj sterti shpégel sasvoni:
 Kak veter ozha perleti,
 No vlezhe fina k' febi.
 Glej! uni, ki ga shpotal si,
 Je druga ne, kak to, kaj ti
 Si njemu, storigil tebi.

¹⁾ Dézhiza: otrozhízhi, Kindlein überhaupt (Collectivum).
²⁾ Boj ta mela: boj bota mela, sie (swey) werden
 in Streit gerathen. ³⁾ Peshiza: pést, Faust.

Vfaki kruh jesti zhé ;
 Vlak pa delat' nézhe.
 Nékemi, gda delo své,
 Stopi mras med plézhe.
 „Mene dregétez ¹⁾ ma,
 Ne bom na delo sha ²⁾),
 Drugi naj na delo gre:“
 Tak vtraglivez rezhe.

Neki misli: „Bog pufti
 Dofiti kruha rasti ;
 Ni potrebno delati,
 Kruh se rad dá vkrafti.
 Sato Bog tel'ko dá,
 Da tat kaj vseti ma.“
 Tote misli, véri mi,
 Ne fo tebi k' zhafiti.

Nék', gledézh na sófeda,
 Rezhe k' svoji sheni :
 „Totemi Bog dofti dá
 Kruha, pa ne meni.
 Kaj on tém' délavzi
 Vterga, dá shkertavzi ³⁾ :“
 Nevofhlivoft nafnava ⁴⁾
 Take guzhe njemi.

Néki dofti kruha ma,
 No she vezh zhé meti :
 „Skopez misli sem no tá,
 Od kod ga zhé vseti.

1) Dregétez : grosa, Schauder; mene dregétez ma : es wandelt mich ein Schauder an, ich schaudere. 2) Ne bom sha : ne bom shef. 3) Shkertati : pizhilnovati, fargen, knicken; shkertavez : knicker. 4) Nafvavati : eigentlich (das Garn) anzetteln, den Grund (zu einem Gebäude) legen, hier : in den Sinn geben, die Ursache seyn.

„Moj lubi sofed!““ ovi pravi,
 „Sakaj ti sguba serze gnavi?
 Da ti slatov ne si vshil?
 Le misli: kamen je kak slati
 Tvoj shaz, keru v' shkrinji ma leshati;
 Vboshnejshi ne bosh, kak si bil.““

„Jas refen ne bom s' tem vboshnejshi;
 Pa ne je tat s' tem bogatejshi?“
 Tak s'kopez misli no krizhi:
 „Kaj? drugi je s' tem bogatejshi — —
 To meni serze ob-tla treshi:
 S' tem bogatejshi, kak si ti!“

„Ne! tega nem'rem jas prenesti.
 Shtrik — shtrik she dnef si morem splesti,
 Jas s' njim si zhém shivlenje vset'!
 To, zhlovek glej! to shkopost sreła
 Tak febi, kak vfem drugim dela:
 Vfe ona, nizh sme drugi met'.

59. Toshba ino fodba kres vrable.

„Vrabli mi profo pojéjo,
 Kero sem sa kasho séjo ');
 Vrabel je shkodlivi tat.“
 „Gofanze 's drév vrabel smékne,
 No je mladim v' gerlo vtékne:
 Kaj je bolshi? kasha? sad?““

) Kero sem séjo; kero sem séjal.

Slep fe ti naródl fi,
 Slep fi sisal neke dni,
 Tê fi gorpogledal;
 Gdo je tvoja mámika,
 Kera tebi siske dá,
 Tê fi she le svédil.

Stegnil fi k' njoj tázhize;
 Ona tvoje dlakize
 S' gobzom je poglad'la.
 Vergla je kosti pred té,
 Da bi tebe glodat' nje
 V' mladih dnéh navad'la.

Sobzi tézhas sraflí fo;
 Materi je lubo b'lo,
 Mir bo odsdaj méla.
 Da fi sam she jesti snal,
 Materi fi flovo dal,
 Kak je méti htela.

Lozhen sdaj od matere,
 Kak pazh mladem' pfovi gré,
 Ifkal fi gospóda.
 Neki nej' smilénja mél,
 Da bi tebe v' flushbo vsél;
 Te je 's híshe spóda ').

Toti, ker'ga sdaj ti maslh,
 Gledal je na tvoj rovásh,
 Ker'ga sadi nosísh:
 Gibal fi ga sem no tá,
 S' tém fi mu sposnati dal,
 Da ti flushbo profísh.

*) Te je spóda: te je spodil.

Nafmehavajozh gospod
 Pital je: „Povej! od kod
 (Si se fem natêpa ¹⁾)?“
 „„Ne potép, firota fem!““
 Rekel fi, „„jas flushit' zhém;
 Dajte likof 's shêpa.““

Ti, kak hifhni pef najét,
 (Si sa ketno ne pripet,
 Ne fi 's flushbe vujfha ²⁾).
 Všem pri hrami fi shtiman,
 Mazhka pa gledí na stran,
 Tota se pohujfha.

Zhi ti gdo kof méfa dá,
 Vsdigne rep gor no gondrá,
 Vse zhé fama shréti;
 Shpizhi herbet no vstrelí
 V' tebe, no obé ozhi
 S' shkrempli zhé isdréti.

Mótit' se od nje ne dash,
 Hitro vse pojésh, kaj mash,
 Grésh na svojo delo.
 Pride 's ludskih hifh shivad,
 Past' se zhé na vashih trat:
 Kónesh, pa ne vbujesh ³⁾).

Gréjo 's domi kam gospod,
 Zhésh ti njim posódit' pot,
 Pléshe vfaka noga.
 Rezhejo: Ti bosh domá,
 Zhujesh! jas ne nuzam pfa;
 Tak jih Zhujesh boga.

¹⁾ Sem se natêpa: fem se natépíl. ²⁾ Si vujfha:
 fi vujfhel. ³⁾ Vbujti: vbiti, erschlagen.

Zhujesh, o ti lepi pes!
 Mej sa dobro s' tem sa dneš,
 Kaj sem ti sagóda ¹⁾.
 Zhi je padnil hlod na té:
 Vari se, ne vzhéni ²⁾ me,
 Vzhéni moj'ga hloda.

61. Mojstrije ali lévi shép ^{*}).

Shala sna biti,
 Gde ljudje shalo saSTOPijo. —

Pévzov duhi, kaj vas je:
 Prid'te, no v' me dêhnite,
 Da se moj otali!
 Sima njemi branit' zlé
 Péti, kaj vsa fara vé,
 Enem' moshi k' hvali.

On pri misi tu fedí,
 Vef sadréman naf gledi,
 No tobaka fhnofa:
 Prah tobazhji v' gut sletí,
 Káfhla, da ga konez ní,
 Prah mu drashi gerlo.

¹⁾ Sem sagóda: sim sagó dil. ²⁾ Vzhéniti: vfhekniti, fhneipen, zhwichen.

^{*}) V' fari sv. Urbana, gde so Volkmer duhoven pomagavez bili, je bil mosh, kteri je skoro vsako délo sa silo opraviti saSTOPil. Vsi ljudje so to védili, ino ga sato radi okoli sé imeli. Tudi Volkmer so ga enkrat na domlatke povabili, ino pri téj priloshnosti sa shalo s' toj péfmoj pozhaštili.

S' vinom si nalije glash,
Rezhe: Gut, tu vino masha!

S' njim si prah opéri.
Vseme švinško amizo,
'S nje obêre vse mešo,
Vershe kost sa dvéri.

Sdaj gledí, kak 's mêle mišh,
Keľko je na misi šhpish,
Shtéje no koshtáva.

Krapi so presoleni,
Mozhnik nej' sabéleni,
Shupa v' máshhi plava.

Sélje nej' oprano b'lo,
Méšo she je skisnilo,
Skisnile klobase.

Kerv 's kopúna, 's pišhenzi
No 's purána ¹⁾ se zedi,
Góbla — — —

Tak sam s' fóboj mosh guzhí,
Kápiza na stran víši,
No floní na fôhi.
Kuhne dekla postojí,
Odpred široko ozhi,
No smejí se kôhi ²⁾.

Samo kôh on nézhe bit',
Polovnjake sna nabit',
Pa sa veľko filo.

Pintari mu radi so;
Véjo, njeg'vo délo bo
Dobro sa zedilo.

¹⁾ Purán: purman, kavrazh, Trutshahn. ²⁾ Kôh: kuhar, Koch.

Pismo njemi shlahta dá,
 Da, kak ona, shajbe sna
 V' ferte okna stav'ti.
 On pa to, kaj zélo je,
 Rasdrobi na kófeke,
 Da ma vezh poprav'ti.

Sa mefara se dershi,
 Da, zhi drugih ne dobi,
 Kunshtno on vé klafi.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Shená v' kimpeti leshi,
 Otrzhizhom kruh fali:
 Pék on kzhafi ¹⁾ grata.
 Pézh sakuri, stavi kval',
 Nizhke pune krés-en zhaf
 On s' loparom shlata.

Neki zhaf kerzhmár je bil,
 Lufht do kerzhme je sgubil,
 Ne je mel kaj piti.
 Pivzi vino spili fo,
 Mene shéja klala bo:
 Dirja zajgar skriti.

Padar je, da briti vé;
 To imé on meti zhé,
 To fi on saflushi.
 S' zhertalom po bradi gré,
 Dlazhje zhisto skubi 's nje,
 Kak kmet praho plushi.

¹⁾ Kzhafi: sdajzi, taki, kmalo, sogleich, sofort.

Da tak dobro briti vé,
 Je nobeden zhudesh ne,
 Mojster je on brufa.
 Britvo s' njim pogladi tak,
 Da se ognit' more dlak,
 Vfhekne pazh kak kusa ¹⁾.

Négda fo is Salzburga,
 Tudi is Korofhkega,
 Prifhli k' nam resári.
 Naj pes ali mazhka bo: — — —
 Mojster, rezhe, sem sa to — — —
 Bolshi, kak vfi ftari. — — —

Vuzhen ne kak zimerman,
 Denog shulov puno dlan
 K' prizhi virtom kashe:
 Jas sem stéfal dosti dóg,
 No na miso vergel 's rok;
 Prav guzhí, ne lashe.

Sa sidara dá se vun:
 Ptizha ne narédi klun,
 Tak ne guzh sidára.
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Tifhlar je, da njemi par
 Nej', je bil no bo vfigdar:
 Slifhtano popravi.
 Kaj je gladko b'lo do sdaj,
 To kosmato bo od sdaj:
 Tak mu hoblizh pravi.

¹⁾ Kusa: zberni pes, schwarzer Hund.

Vfako delo njemi 's rok
 Gre, kak junzhji rog,
 Shlofarfko naj bole.
 Zhi ne grata klúzhonza,
 Tak pa gvishno klúpiza,
 Zhi se ne raskóle.

On she rad kovázh bi bil,
 Zhi se ne bi raspustil,
 Da ma dosti shpeha.
 Pónvar, ja, to more bit',
 Da si pónve sna safhit':
 Pónve so is pléha.

Priden shofhtar je té zhaf,
 Da do njega pride glaf,
 Da se zhrével para.
 Vseme s' shilom drétizo,
 S' shajfoj si navofhi jo,
 Da si smolo shpara.

Shnidarfkega hantverha
 Sato vuzhit se je sha¹⁾,
 Da si s' njim zhaf krati.
 Zhi pri njem en zhaf sedi,
 Sazhne poleg dremati,
 No na sadnje spati.

Dugo mislil je, od kod
 Vsel bo fedlo no homot,
 Zhi si ofla spravi.
 Hlazhnjak no korito mash,
 S' tém si ofla obfedašh:
 Tak sedlar se pravi.

¹⁾ Je sha: je shel, er ist gegangen.

Shalarijo v' simi sna ,
 No 's te konoplino ma ,
 No od nje je plavi.
 Duge fhtrike splétal bo ,
 Keri vzhafih fivi fo ,
 Vzhafih pa r'jávi.

Gdo bi mislil gda na to ,
 Da si on napravil bo
 Sam sa se kuzhijo.
 Glejte! glejte! on ja v' njoj
 Vosi sa koruso gnój ,
 Da vé kolarijo.

Da se vidi bit' pezhár ,
 Ravhfangkerar , voglenár ,
 Sajami se mashe.
 No bres shutih noht le je
 Ledrar , gda fkos hlazhize
 Golo kosho kashe.

Klobuzhar je tiftokrat ,
 Gda klobuzhek more stav't
 Iti gor na kapo.
 No kersnár je svoleni ,
 Da — — — — —
 — — — — —

Godez je , gda fraba ma ;
 Pokrivazh , gda gladi pfa :
 Shlizhnjak , gda se lishe.
 No kozhévar , fhtazunár ,
 Sitar , refhetár , metlár
 Je , gda kupze strishe ').

1) Strizhi: sčeren; kupze strizhi: betriegen.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 V' lizi kotlovino zvrê,
 Tak kotlár on gvifhno je,
 Ne je to tajiti.

Enkrat je pernefel 's grab
 V' kéfhizi ¹⁾ prav lepih shab,
 Ene so b'le shute.
 Shena vidi no krizhí:
 Mosh, ti sali ribizh fi!
 Vlovil fi nam rute.

Drugokrat je s' pufhkoj shel
 Gledat, jêl' kaj vîtrêlit' sna,
 She spuftí kokota.
 Savez dirja vun fkos plot:
 Zhakaj, jas ti bom gospod!
 Jager padne 's plota.

Gda brodnara nej' od kod,
 Sam gré na brodnara brod,
 Hitro v' ladjo fkozhi.
 Tota mu ne vé fhégó,
 Se potóni dol na dnó,
 Dobro ga namozhi.

Da ziglár saftopen je,
 No prav dobro zigle shgê,
 Dushni smo verjeti:
 Toto zhaít mu vfaki dá,
 Ker je njega vidil gda,
 Klojze 's léfe vseti.

¹⁾ Kéfhiza ; torba , torbiza , Sirtentasche.

Eno skoro sabil fem ;
 Puff'te, da vam 'o povem :
 Drakfhlar je pregnani.
 Mazel fi je on sdrakfhlal :
 S' njim bo borfhtov kalat fhel,
 Dare ') bo pijani.

Shkoda, da se nej' vuzhil,
 On bi gvifhno dober bil
 Malar no pildhaver ;
 No vurmahar no bukvár,
 Drukar no slatár, pivár,
 Shtrikar no fejlhaver.

She bi mel nash moshek bit' ;
 Nagel-, haken-, zirkelfhmid,
 Girtlar no bajfgerbar ;
 Glavnizhár no lepszeltár,
 Pirshtenpintar, shtámizar,
 Shajfensidar, farbar.

She shnurmahar no zhishmár,
 Hebar, vahtar no vratár,
 No kaj vezh te téga.
 Ja vse to je biti htel,
 To fi on naprej je vsel,
 Dare ') se je slégel.

Pa zhi on vse to bi snal,
 Bi naj bersh ob pamet fhel,
 Da je ne prav sdrava.
 Tudi bi prebogot bil,
 Zhi bi se vse to vuzhil :
 Tak she v' tol'rah plava.

1) Dare : kader, da, wenn.

En'ga famo se je bal;
 V' ferzi ga je ogenj shgal,
 Gda na to je mislil:
 Kaj, zhi bom k' soldatom vset?
 Omedli, zhé shupe met,
 Naj bo kak hté ¹⁾ kifla.

Sdaj kak rihtar visokóft
 Vel'ko kashe, no dushnoft
 Ma, da druge visha.
 On sa fé bogate ma,
 Druge pa sa shtêrze dá:
 Tak se mosh ponisha.

Sato je povikfhani
 Kak ferbóltar kres rezhi,
 Keri ma grajfhino.
 Vezh pa tudi ma fkerbi,
 Vezh kak vfi ferbóltari,
 Kajti brizha ²⁾ nima.

V' vsakem zhafi mavtnari
 So zhastiti ludi b'li,
 Onti sdaj ne ménje.
 Takfhna zhast se njemi da
 Od vseh ludi, da on ma
 Mavtnarfko smilénje.

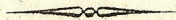
Rasvun tega gostokrat
 Komifar je 's fêrza rad,
 Gde se sakon fhiva.
 Srezhen denog malogda,
 Da obéfi kosleka:
 To ga v' ferzi griva.

¹⁾ Kak hté: kak koli, wie immer. ²⁾ Brizh: fhèrg, Scherge.

Ker kaj vezh od njega sna,
 Skoro naj na snanje da:
 Péfem fhla bo dale.
 Meni pa se terdno sdi,
 Da she dofti njoj falí:
 Saj je mosh pun hvale.

Tote, kere fem sapél,
 Sem is lév'ga shepa vsel:
 Tam ma on mojstrije.
 Pride pa en pametni,
 No fi odpre prav ozhi,
 Vidi fretarije.

P é f m i.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

P e t r u s

1. *Hvala starih.*

Ja, shenka no vino
Pri starih je b'lo
Veselje edino,
Vкуп prišli gda so.
,So v' smehi no v' shali
,Si krat'li dug zhal,
Pa gréhi se bali
Postaviti kvas.

Tá staršhi peláli
,So s' sóboj mladóšt,
Njoj navuke dali
,Skos svojo zhednóšt;
No hval vezh s' njoj spéli
Vojshakom kak sto,
Da serzhno deshéli
Kri ófrali so.

Vfak k' zhafti desheli
,Svoj glashek je spil;
Od vina veselí,
Pa pijan nej' bil.
Napitnize ¹⁾ visho
,So péli vsi vkup,
Da tšofil je hisho
Od pójenja hrup.

¹⁾ Napitniza: napitna pésem, Trinklied.

K O R.

Deshela, hvale vredna fi,
 Da vino nam rodíh;
 Té mosh, ker terf safadil je,
 She dugo naj shiví!
 No vfaka lépa vinzar'za,
 Da nam nabrano grosdje dá,
 Ta naj shiví, no naj sa lon
 Pun glashek vina ma.

Kaj maram jas sa zeli svét,
 Zhi v' rokah glash dershim?
 Kak dugo je kaj 's njega vlit',
 Is rok ga ne spuštím.
 Jas pijem 's njega kak soldat,
 Ker vféka no vftreli;
 Je spit, krizhim: Moj lubi brat!
 Enkrat she ga nali.

K O R.

Deshela, hvale vredna fi,
 Da vino nam rodíh;
 Té mosh, ker terf safadil je,
 She dugo naj shiví!
 No vfaka lépa vinzar'za,
 Da nam nabrano grosdje dá,
 Ta naj shiví, no naj sa lon
 Pun glashek vina ma.

Ta semla bi dolina b'la
 Teh sus ¹⁾, rév no nadlóg,
 Zhi ne bi vinfka kapliza
 K' nam prifhla 's boshjih rók.

¹⁾ ,Susa: folsa, flojsa, Zhráne.

O! tota trofht je v' shalofhi,
 Vrazhilo sa protin ¹⁾);
 Ja, tota dá luzh pameti,
 Shelodzi dober mlin.

K O R.

Deshela, hvale vredna fi,
 Da vino nam rodish;
 Té mosh, ker terf safadil je,
 She dugo naj shivi!
 No vfaka lépa vinzar'za,
 Da nam nabrano grosdje dá,
 Ta naj shivi, no naj sa lon
 Pun glashek vina ma.

>>>>>>>><<<<<<<<<

3. Hvala landverov.

Vefélo se on nafmehava,
 Nafh dober zesar Franz;
 Od vfésh deshel bandéra plava,
 Na vfaki njeg'vih fhanz.
 Sovrashnik! zhésh se bojuvati?
 Prid', kashi svojo mozh!
 Slovénez, to ti moresh snati,
 Je k' bojuvanji vrózh.

Ne vésh, da Shtájerska deshela
 Soldate fi rodi?
 Vfsak otrok, ker'ga je fpozhéla,
 Je mel foldazhko kri.
 She sdaj je rodovita mati,
 No dofti ma otrók;
 Vfi, kaj naf tu je, smó soldati,
 Soldati 's njenih rók.

1) Protin: hudiza, fkernina, Gicht.

Slovénzi! to naf povishava:
 Mi vfi foldati smo;
 To, to je visokost ta prava:
 Mi Franzi flushimo.
 Zefari flushimo v' desheli,
 Nam ona mati je:
 Smo ne od nje vfigdar prejeli
 Kruh, vino, meso, vse?

Slovénzi! v' sibeli leshózhi
 Smo she foldati b'li;
 Kaj ne odrafheni k' pomózhi
 Desheli bomo fhli?
 Slovénzi! bran'te fi deshelo!
 Tak sóve zefar naf:
 Gor, brati! vstan'te, gor! Vefelo
 Je zhuti njegov glaf.

>>>>>><<<<<<<<

4. Sanishávanje landvérov.

Is tefnih perf fi on sdiháva,
 Nafh vbogi zefar Franz.
 O kak on v' grenkih fusah plava:
 Ne vidi svojih fhanz.
 Franzos mu je v' deshelo vderl,
 Tam kole, rópa, shgé:
 Slovénez! kaj bosh dugo baral,
 Gdé luknjo najshel je?

Ne vésh, pri Tarvifi bi ftrati
 No fhanze branit' mel?
 Si ti no tvoji plahi brati
 Dushnost fstriti htel?

Franzos, kres tri shiroke grabe
 Na te gledézh, je stal;
 Prestrafhen, kak pred savzom shabe,
 'Si krizhal: Marfh! no shel.

'Slovénež! gdé je zhasť shtimana
 Od nashih starfhov, gdé?
 Nam ne je b'la v' erbijo dana?
 Jo mamó she? O ne!
 Pri Tarvisi smo jo pustili,
 Tam vujshla nam je 's rók:
 Tam, tam, o shpot! smo jo sgubili
 V' pobégi nashih nóg.

'Slovénzi! fhkoda, da deshela
 Nam kruh no vino dá,
 Zhi ne bo 's naf soldatov méla
 Bol pričah, kak nje ma.
 Sa tote, da so prave babe,
 Je dober kruh 's otrób!
 Naj mlako píjejo, kak shabe,
 Naj se jim názne drób!

5. *Hvala kuhne.*

([Sapéta pri domlatkih v' léti 1795.]

Ne, jas vam ne lashem, refnizo guzhim:
 Kaj koli zhém jesti, to 's kuhne dobim.
 Zhi lusht mam do shpische, naj bo kaka hté ¹⁾,
 Le v' kuhno polúkam,
 Na dvéri poklukam:
 Tak 's kuhne she gré,
 No pride pred mé.

¹⁾ Kaka hté: kaka koli, wie immer beschaffen.

Zhi shêla mi pride na prasheni bob,
 Na s' hajdinkoj mêloj satêpeni krop,
 Na mlinze 's koruse, na mlinze 's profa;
 Na shganke r'shéne,
 Na krapze ovséne:
 Kaj kuhna pazh má,
 To jesti nam dá.

She bol mi postréshe v' téh svolenih dnov;
 Sa kere si kmet brusi svojih noshov,
 Tê puna je kuhna od vel'ke sferbi:
 Vso kloshnjo ¹⁾ vkup s'íshe,
 No snashno obrishe;
 Pomête smeti,
 Vse v' njoj se svetli.

Potém je to v' redi, tê, kel'ko jas vem,
 Gré v' ograd s' korbázhoj po shavfje no hren;
 Po petershil, murke, sheláto no grah.
 V' korbázho vse sdéva,
 Beshi, da le séva,
 Po voskih mejáh,
 Kak s' krosfnizoj Lah.

Da 's ograda pride, si gré pò shivad;
 Tê sazhe kopune no pisfanze klat;
 Purane vsdigava, ker shmézshifh ²⁾ bi bil;
 Tê njemi nastavi
 Sekiro, no pravi:
 Sdaj lon bofh dobil,
 Da si se redil.

¹⁾ Klóshnja: bol máloyrédnó pohichtyo, geringeres Hausgeráth. ²⁾ Shmézshifh: bol tashek, schwerer, gewichtiger.

Sdaj gor gré na dile po fhpéh no mefó,
 Sdaj legne po jajza v' kokófhjo gnesdó,
 Sdaj mélo preféja, sdaj ftavit gré kval,
 Sdaj zhéfnika lupi,
 Pripravla ga k' shupi,
 Nosh vtékne v' pojať,
 Pernefe klobaf.

Rofhtéla poftavi na njeg've nogé,
 Klobafe gorsdéva no pinne pod nje;
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Sdaj luka pernefe, ga v' sáfeki gvré,
 S' njim selje sabéli, da shmahno bol je;
 Natékne pezhénke, fhelate gré práť;
 Na rake ne sabi,
 Nje v' pónvo nagrabi;
 Pa vfaki, kak tat,
 'S nje vujfhel bi rad.

Povézheno pónvo na ognji puťi,
 No tészhe tá k' pezhi, gibanzo gledí,
 Zhi godna sadoťti je, ali pa ni:
 S' loparom jo fhłata,
 Prid' k' meni! jo rata;
 O ker te ne jé,
 Sa fhelma ga méj.

Popravla fhe ene no druge rezhi:
 Sa shojzo, katera fe v' kléti hladi,
 Natuzhe fi fhtupe, potrofi na njo;
 Da mozhnike zira,
 Rosh dugo prebira;
 Da drugih nej' b'lo,
 Zir tizhize fo.

Dobrótliiva kuhna! ti vse ofkerbíšh,
 Vtraglivze no délavze ti oshivíšh:
 O kaj bi gdé zhlovek bres tebe sazhel?
 On gvishno bi stradal,
 Já! v' mér ¹⁾ bi on gládil:
 Odkod bi fi vsel,
 Zhi jesti bi htel?

O kuhna! s' veseljom ti damo to zhaft,
 Da shparala ne fi dnef maslo no mast:
 Ker nazhi fi misli, lash v' pameti ma.
 Pa, kaj tvoja hvala
 Je virta koshtala,
 To naj bol on sna,
 Ker domlatke dá.

>>>>>>><<<<<<<<

6. *Sodba kres dekile pri domlatkih.*
 (Sapéta pri domlatkih v' léti 1801.)

Miza, Minka no Marinka!
 Vete kaj?
 Martin je prafizhka rinkal:
 No sakaj?
 Ve ste rinkat ga puftile,
 Da bi lepfhi shpéh sredile:
 Kaj bo sdaj?
 Shene, moshi, vfi poshteni,
 Slifh'li fo!
 Da razhun dnef s' vami vémi
 Délamo!
 Sato fo sdaj v' farof prifhli,
 Da bi nasho sodbo slifh'li,
 Kakshna bo!

¹⁾ V' mér: védno, neprenéhama, ununterbrochen.

Sdaj je prišla tista vura
 Shaloftna,
 Da vam Martin bo sakuril:
 On she má
 Gorsapifane krivize;
 Vse, kaj stor'le ste famize,
 Dobro sná.

Le koshuhe ód-se dén'te,
 Dekle tri!
 No si pezhe 's glave vsém'te,
 Vér'te mi!
 Hiza bo, da je ne bila,
 Kosha se vam bo fmodila:
 She prafhí!

Martin, guzhi sdaj pravizo:
 Prof'mo te!
 Ne sakriti nam refnizo:
 Vári se!
 Zhi smo glih tu vkup sebrani,
 Ne prav trésni, ne pijani:
 Kaj she je.

Mi pri misi tu sedimo,
 Da nam vfém
 To povefh, kaj mi shelimo:
 Stopi sem,
 No prifegni na glash vina,
 Da zhefh guzhat', gda bofh sinil
 Dnefhni den.

Da si s' rokoj hitro fegnil
 Na pun glash,
 No tak možno se prifegnil:
 Volo mafh,
 Nizh pred nami satajiti;
 Temozh 's zhistega odkriti
 Vse, kaj snafh.

Lubesnivi Martin ali,
 Gužhi ti:
 Kak so stregle dekcle v' shtali
 Svinzheti;
 Kaj je pilo, kaj je jélo,
 Jéli je kaj shpeha melo
 No masti?

Milo Martin je sdihava,
 Ne guzhi.
 Puna misli mu je glava;
 On s' ozhmi
 Sdaj tá gleda na Marinko,
 Sdaj na Mizo, sdaj na Minko,
 No muzhi.

Miza mu na vuho pravi:
 Martin moj!
 Martin! dneš me v' shpot ne spravi,
 Lon bo tvoj!
 Ker'ga vupam s' tém dobiti,
 Da me vtraga je nositi
 S' shtale gnoj.

Sdaj Marinka k' njemi tezhe;
 Od strahóv,
 Lubi Martin! safhepezhe,
 Par noshóv
 Si bošh kupil tam na fémi,
 Le od me sa mito vsemi
 Sheft grofhóv!

Sdaj she Minka pride sadi,
 No sferfrá:
 Martin, le me dneš ne svadi!
 Shenina
 Bom si skoro ga pergnala,
 To refniza je, ne shala:
 Ja, ja, ja!

Zhi bofh le en fam krat sinil
 Kaj kres me,
 Ménifh, da bofh starafhina?
 Ne, ne, ne!
 Zhi mi dal bofh toto hvalo,
 Da fem 's okna gled'la v' fhtalo:
 Tê, tê, tê!

Pa Martina nizh ne móti
 Shenfki guzh;
 On fe naarifégo fpóti,
 Vseme luzh:
 Shpot is píma deklam bêre,
 Nje pa tézhaf možhno têre
 Hudi shuzh.

Moshi svoleni no shene,
 Kaj vaf je!
 Da fte vi posvali mene
 Dnes pred fé:
 Vfe, kaj bom pred vami guzhal,
 Je tak gvifhno, kak mam pluzha
 No ferzé!

Dekle farofhke fo krive,
 Ne je fhpaf!
 Sakaj fo b'le tak vtraglive,
 Kak je glaf,
 Da me ne fo odegnale
 Tê, ki fem prafizhka 's fhtale
 Vlékel jas.

Sato dushen fem profíti
 Sa vfe tri:
 Puf'te fe dnes namolíti,
 Rihtari!
 Shpeh je refen ne debéli,
 Pa klobaf fte dobrih jéli
 S' možhniki.

Da se dekle tak Martini
 Smilijo:
 „Sklen'no ali sodbo s' njimi
 Smilezhno:
 „Shenit' se ne sme nobéna;
 Zhi pa zhé, naj vfigdar shena
 Pridna bo!“

7. Klagovanje enega vénzerla.

Ah, jas nedloshna stvar!
 Jas moram vénzerl biti,
 Ne smem na tatverh iti;
 Ga mam domá vfigdar.
 Jas mam domá vezh déla,
 Kak kerí hté *) teshak,
 Ker k' njemi se ne fhtéla:
 Ah, gvifhno sem f'romák.

Dnef trofht si ífkat grem:
 Vi, ludi prelublèni!
 Vi, vi ga dajte meni;
 Sahvalit se vam zhem.
 Le mojo klagovanje
 Vam k' fhpoti naj ne bo;
 Vse, kaj vam dá na snanje,
 Refniza je na pol.

*) Kerí hté: kerí kólí, kdo bodí, wélcher immer, wer
 es auch seyn mag.

Sneg komaj se otáli ¹⁾,
 She vénzerla f'romáka
 Povfodi delo zhaka;
 Sam s' soboj tak guzhi:
 Pojd', vinjak ²⁾ si nabrusi,
 Da ojtrega bosh mel;
 Na bradi si ga skufi,
 Jél' bo kaj resat' htel.

Grem vun na sêp s' njim flat,
 Spregledam v'fo gorizo;
 Ah! f'prasadnil bom moshnizo,
 Zhi grem resázhov svat.
 Resázhe tê v'dinjavam,
 Zhi glih sam v'dinjan sem;
 Plazhilo pa jim davam,
 Kaj komi dati zhém.

Obresano she je;
 Pa gróbanja je dofta:
 Terl' gost stoji kak hosta;
 Kaj dela bo sa me.
 Pri vsaki jami flati,
 Da vidim, kak leshi,
 V' njoj rosge rasnováti ³⁾,
 Pri tem se kaj terpi.

Pa to she saterpím;
 Le kóp mi kaj sadéne:
 Ah! tréshlika me préme,
 Tak se jas nje bojim.
 Jas moram s' sonzom v'fati,
 Is vséh verhóv zhi zhém
 Ludi na delo svati;
 Sato tak kashlav sem.

¹⁾ Otáliti se: f'kopnëti, aufthauen (von Eis und Schnee).

²⁾ Vinjak: Rebmesser. ³⁾ Rasnováti: rasdevávati, raspolagati, (die Reben) in die gehörige Lage und Entfernung legen.

Vfi s' krampom v' jáni ¹⁾ fo,
 Jas prédi pred kopazhi
 Grem glih en'mi kavrazhi,
 No mam sekirizo.
 Pojd', terfom repov mikat,
 Ti mojster si sa to!
 Pojd', pojd', jim krofov shmikat:
 Tak shpot 's ine delajo.

Kóp perva min'la je;
 Le k' drugi se pripravi!
 Moj vénzerl naj na glavi
 S' rokami zhoha se.
 Le stopi v' ján s' kopazhi,
 Pokashi svojo mozh;
 Ah, tak se kashel vrazhi?
 No me polije jezih.

V' ján s' krampom se podám;
 S' njim komaj dvakrat lopim,
 Is shlaka she sastopim,
 Da drugo delo mam.
 Ti, vénzerl! bodi sadi,
 Da semlo poravnásh;
 Kopazhi bodo radi,
 Zhi se od njih podásh.

Terf rosge pognal je:
 Vesítva sdaj má priti.
 Vesávkinje profiti:
 To, vénzerl! fkerbi se.
 Grem, vdinjat samojazhe ²⁾);
 Pa kaj se mi sгоди?
 Kak mázhek vfaka skazhe:
 Lon mali se jim sdi.

¹⁾ Jáni: die Reihe der Weingarthauer während der Arbeit.

²⁾ Samojázha: ófrava, Snwohnerinn.

Od virta vdinjan fem
 Poprék sa vfo vesitvo:
 Pa v' mofhnji le bo plitvo,
 Zhi vse tá dati zhém.
 Pa vfaki terf opléti,
 Ne je kaj lehkega;
 Shpiz prákol ¹⁾ mora meti:
 Gdo mi sa to kaj dá?

She véter me jesí:
 Sdaj kolje mi spodère,
 Sdaj pa le rante stère;
 Terf krishom vef leshti.
 S' teshavoj kolje stavim,
 Si perfa pogubim;
 Kaj sterto je, popravim:
 Sa to nizh ne dobim.

Sa toti trud she mam
 Rediti ludsko kravo;
 Pa s' zhém, da jas vfo travo
 S' gorize prozh rasdam?
 No gdo bi vfo pokazhal
 Pri ojtrem múhizhi ²⁾?
 Raspust'la bi se másha
 S'romaki vénzerli.

Ja, vfak se veseli
 V' jesénfkem zhasi branja,
 Pa mene naj vézh djanja
 V' jeséni doleti.
 Pojd', vénzerl! pojd'! namozhi,
 Namashi si peté!
 No hitro v' grabo fkozhi,
 Pernéfi 's nje vodé.

¹⁾ Prákol: alter, abgenúster Weingartypflock. ²⁾ Múhizh: in den Weingärten einiger Gegenden häufig wachsende Grasart.

Poglej posodvo vfo:

V' puzhéle ¹⁾ pilke vréshi;
Obrózh je pózhil: — béshi,
Da pintar k'redi bo.

Sapári polovnjáke,
Prifkerbi pintovza,
Ne sabi na shtirjáke ²⁾,
Glej, gdé je lákonza ³⁾.

Poglej, gde moške so,
Lopate no obrózh;
Le prav si odpri ozhi:

Glej, da vse k'redi bo.
Glej, jéli igla sadi
Shé v' preshpani ⁴⁾ tezhi;
Pripravi po navadi
Shkaf vóde no masti.

Glej, kaksha je gdé kad,
Kak zúhta, kak so dvéri:
Tê réfheto opèri;
Na njo ti sábish rad.
Poíshi, gdé so rigli,

Metla no ságlosde:
Je shpiz no rink na igli?
So mozhne préflize ⁵⁾?

Je v' preshpani she shmék?
Sta kamna dva na vagi?
Je presha v' lepi snagi?
Sabij sa svézchnik zvék.
Je trámizh sglihan vsaki?

Ma vréteno svoj drog?
She buhe nimam v' shaki:
Kaj, zhi mi skozhi 's rok!

¹⁾ Puzhel: sod, Faß. ²⁾ Shtirják: shtirka, Viertelstär-
tinaß. ³⁾ Lákonza: dolivka, liják, Gießschaff. ⁴⁾ Presh-
pan: Preßbaum. ⁵⁾ Préflize: das Gestell, in welchem mit-
telst der Spindel der Preßbaum auf- und abgetrieben wird.

Pozhiva bi si rad ;
 Pa sajtra sazhne branje ;
 Po verhi daj na snanje ,
 Da pridejo vsi brat.
 She sarja komaj pozhi ,
 Na nogah k'redi sem ,
 Si sedem k' shupi vrozhi ;
 No hitro se najem.

No hitro pojdi sdaj
 S' shehtárom sa berázhi ,
 No sadi dobro áhzhi ,
 Da ne pustijo kaj.
 Zel den se kaj nahodi :
 Gdo raj²⁾ , kak jas , bi spal ?
 Pa , vénzerl ! v' préfhi bodi ;
 Bosh mofht nalivat snel.

Tê , gda so drugokrat
 Kofh préfhari oprav'li ,
 Mi 's poda ¹⁾ bodo prav'li ;
 Zhaf bo k' vezhérji svat ,
 Nafiti naf , kak lani ,
 Lub' moj ! s' gibánzami ;
 Prav nuzno bosh napráni
 Sa likof s' pázkami.

Tê s' njimi sa dug zhaf
 Grem karte premetávat ;
 Zhi nimam farbe davat ,
 Krizhijo vsi na glas.
 Le vse si lepo s-hrani ,
 Da kere ne sgrabíh ;
 Sa vsako lon na dlaní
 Od présharov dobíh.

²⁾ Pod : dno , podeshz , Kester , Prešboden ,

8. *Péfem od lipa.*

Pufti, lipa! da sapôje
 Tvoj prijátnik péfme tvoje;
 Péfme fo lubesni guzh.
 Pévza kerv, kak vsaki rezhe,
 V' serzhne kamre shgezha tezhe,
 Kak zhé v' sérze priti shuzh?

Lipa! ti spish zélo simo,
 Se ne giblesh, gda grém mimo,
 Krivez ¹⁾ vzhafi te sbudi.
 Pa, da shvéngli ²⁾ se glasijo,
 Sneshne muhé v' te letijo,
 Rezhesh: Lipa, le fhe spi.

Kader pa mlادلétje pride,
 Simi pravish, da odide;
 Sonze sneg no led tali.
 Kader krivza jug premaga,
 No oblake 's megle shaga,
 No s' toplotoj podredi.

Kader vishe vsak te svoje
 Po leséh veselo pôje
 Détel ³⁾, kos no léviza ⁴⁾.
 Kader doli na dvorish
 Se kokoshji smeh saflish,
 Da na gnesdi jajze ma.

Tê fi ózhi gorodpirash,
 No toploto v' se poshirash:
 Tê se mertva isbudish.
 Zhi 's oblaka rosa kaple,
 Semla spije njene kaple:
 Ti od nje se podredish:

¹⁾ Krivez: séver, Nordwind. ²⁾ Shvéngel: Eiszapfen.
³⁾ Détel: bergles, Specht. ⁴⁾ Lévizá: sêba, s'hin-
 kovez, Finf.

Tota mati te nadája,
 S' sladkoj mesgoj te napája:
 Pijesh, kel'ko pit' shelish.
 Sita berst ¹⁾ skos óka rivash,
 S bersti zvet no listje shivash,
 No koshata tam stojish.

Sladek duh is tvoje zvéti
 Sopi, no dihi po svéti:
 Vsa shivad ga salledi.
 Muhe, no posebno pzhela,
 Obletijo te vesele,
 K' vsaki rezhes: Sédi, pi!

Pijejo, da so pijane;
 Néka zelo nozh ostane,
 S kerzhme k' domi pot ne sná.
 Veter ali desh se vléje,
 Vboga pzhela omedléje,
 No na lipi konez dá.

Pavuk flifhi shomotánje,
 On ne misli vezh na spanje,
 Gré po nozhi niti préft!
 S niti vershe ²⁾ si napravi,
 No po lipi nje nastavi;
 Eno, dve, tri, tudi sheft.

Pzhela fama na se sabi,
 Versha jo sa noge sgrabi,
 Mili glas s' perótmi dá.
 Pavuk, ker na lov je stréga ³⁾;
 Hitro tezhe dol is bréga,
 S' giftom vbije vósnika ⁴⁾.

¹⁾ Berst: pópika; Knospen. ²⁾ Vershá: mrésha; Netz.
³⁾ Stréga: strégel. ⁴⁾ Vósnik: zur Arbeit verurtheil-
 ter Gefangener, Slave.

Lipa! zhi dafh pzheli piti,
 Pavuki preréshi niti,
 Da ne najde v' flaji smert.
 Shkoda je sa vsako pzhelo,
 Mi skos njeno kunshtno delo
 Mamó vófk no mamó ster.

Lipa! kaj fem tebi spél,
 Sem is moj'ga ferza vsél,
 Kader fem pod toboj stal.
 Dugo lét nam lipa rafi,
 Nafhe pzhete frezhno pafi:
 Vsaka méd nam piti dá.

9. *Péfem od tobaka.*

O tobak, ti shlahтна trava,
 Slajfha, kak naj flajfhi méd!
 Pufi, da gré moja glava,
 Tvoje véfke hvale shtét':
 Pufi, da nje v' pefmo fpravi,
 No po pefmi drugim pravi!
 Ker bo pefem v' rokah mél,
 Bo 's nje tvoje hvale shtél.

Gdo pa fem jas, da zhém péti
 Tvoje hvale, o tobak!
 Od kod zhém befede vséti,
 Ker she v' mislih fem f'romák?
 O, to mene mozhno v'frafhi,
 Pa she bol me to poplafhi:
 Kaj, zhi péfem pri ludéh
 Mi naredi shpot no sméh?

To s'he meni trosht podava,
 Da mogozen je tvoj duh;
 Ker le kol'zhkaj ga koshtava,
 Je pri sméhi slép no gluh:
 Pun od njega zhém sazheti,
 Kaj naménil sem sapéti:
 Naj se zéli svét smeji,
 Zhi le ti bofh hvaleni.

Bog je tebé réfen s'varil
 Tê, gda druge sélifha;
 Pa le posno je samaral
 Zhlovek duha tvojega:
 On pazh, kak en slepi, fodi;
 Sato dostikrat sablodi:
 Na podobo on gledi,
 Pa podoba oflepi.

Ti Nikozi, ti si svédil
 Pervi tote trave mozh:
 Ti si s'he le nam povedal,
 Gde sa nose je pomozh!
 Ti si njeno pero vtergal,
 Gleda, no med sobi vergel,
 Shveka: no pereta duh
 Rezhe, da je ne lapuh.

Zheden mosh si dale misli:
 Kaj bi tota trava b'la?
 Shmah je fladek, ne je kifli,
 Ti bofh s' meno'j k' domi shla:
 On naterga zelo bréme,
 No doma jo s'fhit déne:
 Suha se na prah sdrobi,
 Dróben prah mu v' nos sleti.

O kak zhiste, o kak jafne
 Mam jas misli! on krizhi;
 Sdaj vé m, kaj ta trava hafne:
 Ona pa pamet rasvedri.
 Kako ime zhém njoj dati?
 O tobak se more svati,
 Da Tabago se veli
 Tifi kraj, ker jo redi.

Tak je mozh v' nesnani travi
 Najshel toti zhéden mosh;
 Naj mu ali vfaki pravi:
 Vfigdar mi v' spomini bofh!
 Kel'kokrat moj nos bo kehnil,
 Tel'kokrat bom v' serzi sdehnil:
 O Nikozi! tavshentkrat
 Sem ti dushen hvalo dat.

Kaj bi ludi le sazveli,
 Zhi tobaka ne bi b'lo?
 O nadloshno bi shivéli,
 Kak poprój shivéli fo.
 Kak neshmahna je ne shupa,
 Zhi s' foljój se ne poshtúpa!
 Tak neshmahni bi bili
 Njihovi shivlenja dni.

Kaj je fol neshmahni hrani,
 To zhloveki je tobak;
 Mótli bi se mú moshjani,
 Ja she gratal bi nemák:
 Pa s' tobakom si popravi,
 Kaj pogubleno je v' glavi;
 Toti pamet nafoli,
 Da zhednéjshi shmah dobí.

Zhi tobak nam pamet svrazhi,
 O tak truplo she hitréj:
 Naj gdo rezhe, zhi je nazhi:
 Bres tobaka sdravja nej'.
 Flusi vuha oglufhijo,
 Od njih sobi rasbolijo,
 Temne gratajo ozhi,
 No she nos nedufhlivi.

Gde tobak je, ne fo flusi,
 No zhi fo, fo dugo ne:
 S' njim se réfen nos pognufi;
 Pa ker sdravi biti zhé,
 Nem're lep ob ênem biti;
 Eno more tá pustiti:
 Zhi lepoto fi svolí,
 Naj fi sdravja ne sheli.

Gdo bi rekel, da preshene
 Shejo ino glad tobak?
 Naj ga le sa krajzar vséme,
 No bo vidil, da je tak.
 Zheden fi, zhi vino shparash,
 No sa béli kruh ne marash;
 Le tobak fi fipli v' nos,
 No bosh fit no moker fkos.

Zhi se komi délo vnoshá,
 Skufhaj mu tobaka dat';
 K' déli se mu napne kosha,
 K' déli ga ne treba svat'.
 Zhi od truda v' zirkvi drémlesh,
 K' zhemi fhkatlo 's shepa jemlesh?
 Jéli, da se odemish,
 No k' molitvi lusht dobish.

Zhi te shena hudo shpota,
 Lubi moj! pověj, sakaj
 Vfakega nateknesh kota?
 Ifhesh pal'zo, ali kaj?
 O ne pal'zo, le tobaka;
 S' njim se vgafne jésa vfaka:
 Naj me shpota, kak me zhé,
 Da mi le tobak ne jé.

Kaj tobak she vé floriti?
 Je mogožhe, da to vé?
 Ja, on gvifhno vé odkriti,
 Gdo nam dober je, gdo ne;
 Odpri shkatlo, rezhi k' njemi:
 Lubi brat, tobak si vsemi!
 Zhi ga vsemi, ti je brat;
 Zhi pa ne, te nima rad.

Zhi tobak nam to ovadi,
 Gdo naf lubi, gdo zherí,
 Naj naf te nikar ne svadi,
 Zhi nam dobri ne so vfi:
 Tudi on ga ne sovrashi,
 Ker ga v' svoji fajfi prashi;
 On to volno saterpi,
 On ne mermra, ne krizhi.

On si misli, naj sovrashi,
 Saj bo she svoj lon prijél;
 Naj me le po gostem prashi,
 Odkod bo le fline vsel?
 On te bolshe ód-se luzha:
 Kaj tê majo vboge pluzha?
 To je ne nobeden smeh,
 Zhi mu vsehne pluzhen méh.

To je pazh ne saterpëti,
 Zhi tak skop gdo biti vé:
 Lastne shkastle nézhe meti,
 Le is ludfke shnofat' zhé.
 Skopez! naj ti nos segnili,
 Da se ti tak penes mili!
 Jas tobaka ti ne dam:
 Pojdi, kupi si ga sam!

Kupi si ga: pa v' shtazuni,
 Gdé zefarski orel je,
 Ne pa tam v' germovji vuni:
 O le téga vari se!
 Tam je ne tobak poshteni:
 Ker ga kupi, véri meni,
 Ne dá Bogí, kaj mu gré,
 Ne zefari: komu tē?

On le ludi obogati,
 Zhi she ludi rezhti smém;
 Bol bom rekel, da so tati,
 Keri pridejo to sem,
 Da bi nam tobak odali,
 Kerega so indi vkrali:
 Zhi poshteni bi bili,
 Ne bi s' njim se skrivali.

Keri ga od njih kupuje,
 Je, kak oni so, en tat;
 Sato se boji, zhi zhuje:
 Tam zefarski gre soldát.
 Pred soldatom ti trepezhefh?
 Da me ne bi sgrabil, rezhefh?
 Zhi soldati vujti vésh,
 Kak pa Bogi vujti zhefh?

10. Pésem od kmeštva.

Vsi stani na svéti potrebni nam so :
 Pred vsémi pa kmeštvo , gospodštvo , meštvo :
 Gospodštvo naš visha , to kmeštvo redí ,
 To meštvo naš steso k' nebesam vuzhi .
 Gospodštvo no kmeštvo jas 's misli pušim ,
 Le samo to kmeštvo posebno zhašim :
 Poshtenja je vreden naš kmetizhki stan ,
 Da se je nam kmetam pergihal Bog sam .

Moj ozha nebeshki je vinfki gradnik :
 Tak rekel je Jesuf , naš boshji srednik .
 Gdo drugi kak Jesuf je séjavez bil ,
 Ker naj bolho séme je sejat' hitil ?
 Da Bog tak povisha naš kmetizhki stan ,
 Tak njeg'vo potrebnost odkriti zhé nam .
 O kaj bi sazheli na svéti ljudé ,
 Zhi ne b'lo bi kmeta , ker dela sa nje !

Vsa druga mojstria bi bila sa nizh :
 Gde najshli bi rejo svér , zhlovek no ptizh ?
 Od tote mojstrije en vfaki shivi ;
 Kaj koli gdo nuza , od kmeta dobi :
 Kruh , vino pripóva , shivino sredi ,
 Pripravla she druge potrebne rezhi ;
 En brumen no sferben kmet najde vfigdar
 Sa vfako firoto pripravleni dar .

Vsi mojstri ne délajo tel'ko kak kmet :
 Sdaj orje , sdaj séja , sdaj filja gré shet' ,
 Sdaj mlati , sdaj véja , sdaj kleple kofó ,
 Sdaj reshe s' njoj travo , fushí 's nje fenó ,
 Sdaj kopa v' gorizi , sdaj préshta njen' sad ,
 Sdaj gré vun na gmajno , shivino fi svat ,
 Sdaj junze napaja , fi vlezhe vodó ,
 Shivad fi sdaj vrazha , da ne-'de v' fhkodó .

Sdaj konjom polaga pripravleno rés,
 Sdaj pa le fi ifhe sa órodje léf,
 Sdaj féka, sdaj teshe, sdaj verta, hiti
 Popravlat, kaj plugi no kolam fali,
 Shivino napréshe, na fóringo gré,
 Blagó fi nalaga, odide sa dné.
 Bizh pozhi, konj skozhi, koló podleti:
 Oj, vos se je svernil, vse v' grabi leshi!

On kola vsdigava, da herbet prashí,
 Se fede na konja, no v' Gradez leti:
 Blagó na plaz vershe, no vsdigne svoj lon,
 She préden, kak vura pet vdari na svon.
 Gré k' shmajdlari kupit shelésa sa plug,
 She rad bi fi spravil en novi klobuk;
 Pa smifli, da v' sápezhki nima foli:
 Dvé grudi fi kupi, da nima sa tri.

Pripela se lazhen no shéjen nasaj,
 No profi: O shena, le jésti mi daj!
 Po piti fi sam grem, da nimam davzh v' klét,
 Saj véfh, da bres vina neshmahna je jéd.
 Prav fit no ruzezhi kak kuhani rak,
 Si segne po shkátlo no shnofa tobak.
 Sdaj pela fi derva, sdaj stelo sa gnoj,
 Sdaj pa le se vosi v' toplize s' shenój.

Sdaj njive podvasha, sdaj plote gradi,
 Sdaj zhreshne vzeplava, sdaj verbje sadi.
 Hram se mu podira, zhé novega met',
 Teshake vdinjava, gré pénese shtet;
 Sdaj shtibro, sdaj gorno plazhuje, sdaj gré
 Na furshton, sdaj pa na zefarske flesé;
 Sdaj shribara pela na shazingo vun,
 Sdaj svojim gré fuknje kupuvat' v' shtazua.

Sdaj tezhe k' kovazhi, sdaj nefe na mlin,
 Naredi na den néko tavshent stopin,
 Zel den je na nogah, nigdar ne fedi,
 Kak tē, dare v' peti si terna gledi.
 Vezhér si dol leshe na flamo, no spi:
 She préden, kak dén je, kokot ga budi;
 Drushini vkashuje, kaj délati ma:
 Ti pojdi na njivo, ti bodi domá!

Kmet zeli den déla, je denog vesel,
 Sna, da bo s' tém sebe no druge shivél:
 Tak dufha, kak telo se rasveséli
 Zhi on svojo délo gorôfra Bogi.
 Ja, s' dufhóy no s' telom bi prifhel v' nebó,
 Ó da bi le v' tjedni nedéle ne b'lo!
 Zel tleden je néki kmét grehe zhertil,
 V' nedélo pa s' njim je napiten brat bil.

V' nedélo s' tovarshí je v' kerzhmo shel pit,
 Ne henjal, da mokra je bila vfa nit;
 Je karte tam shmikal do bélega dné,
 Tē she le se k' domi je vlekel 's kerzhmé.
 She eno mu sapre pred nosom nebó,
 Ó da bi le téga pri kmeti ne b'lo!
 Da svito nori rad druge ludi,
 S' tém dufho sapase no nebo sgubi.

Ne vfaki, le néki kmét je tak pregnan,
 Da nori pri handli hitrej, kak zigan;
 En drugi gospoda podrajtati zhé,
 En tretji drushini lon vtergati vé;
 Na foringo vinfko zheterti zhi gré,
 V' navane puzhele naliye vodé;
 En peti pa farmeshtra vodi sa nos,
 Obezha, kaj dushen je, plazhati fkos.

12. *Slovó od mojega hraſta.*

Ti lep, viſok, koſhati hraſt!
 Se v' derſteniki paſeſh,
 Rađ dá on tebi ſvojo maſt,
 Da njemi velik raſeſh.
 She doſti lét on te ređi,
 Ti ſraſel ſi debeli;
 Od te ſo njeg'vi ſofedi
 Liſt, ſhelod, ſkipek méli.

Na tvojem ſéli tam ſtojiſh,
 Kak kral ſedi na tróni,
 No neſpremeknjen dol glediſh,
 Kak veter drevje goni.
 Nevihte ſe ti ne bojiſh,
 Gđa drugo drevje ſtêre:
 Zhi ti le ſ' liſtjom ſaſhumišh,
 Se kzhafi prozh pobêre.

Zhé gromſke ſtréle filna mozh
 Te méti k' ſvoji ſhali,
 Njoj verſheſh tréſki tá, rekozh:
 To maſh, no ſe ofkáli.
 Shgé delavze od ſonza luzh,
 Da nem'rejo prebiti:
 O pojd'mo! je vſeh eden guzh,
 Tá k' hraſti ſe hladiti.

Pod toboj v' ſenzi vſi v' okrog
 Dol ſedejo na trato,
 No sdehnejo: Nam ſhegnaj Bog
 Kruh, mleko no ſhelato.
 Jas ſam, zhi me ſhgalina ma,
 Grem vun is moje hiſhke;
 Ti klizheſh mene k' ſebi tá,
 Kak kvokla ſvoje piſhke.

Tê vsemem pa'zo no klobuk,
 Še bukve v' nadra vtekнем,
 No težem hitro, kak hajduk,
 Pa vzháfi se potèknem.
 Gda pridem k' tebi, pervo je,
 Ponishno te posdravim:
 Dopusti meni, prosim te,
 Da se kraj té poštavim.

Jas smèknem 's nader bukvize,
 No sazhnem kaj 's njih brati;
 Pa dugo ne, da pétiže
 Navolijo se štati.
 Sdaj gor no dol po sèenzi grém,
 Ši došti premifhujem,
 Kak hitréj pa v' hishki sem,
 Ši mišli vkup spifhujem.

Tê vidim, da 's njih pesmi so,
 Sashite na papiri:
 Tak glasno se smejim kres to,
 Da pòkajo mehiri.
 Veselje takfšno gostokrat
 Pod toboj si nabèrem;
 Nek' méni, videjozh me fiat'
 Tam, da si glavo tèrem.

Pa ne; én vsáki list od té
 Mi v' pamet mišli séja,
 Tak góste séja, kak bi nje
 S' vejázhoj mlatez véjal.
 Zhi roka vtegné pisati,
 Kak pamet njoj narazha,
 Tak njena mója s' pesmami
 Se meni dobro plazha.

Ti lubi hraſt, ti meni ſi
 Vefelje néko délal;
 O da prijaſnoſt najna bi
 ſhe dugo lét terpéla!
 Pa ravno ſdaj, gda to ſhelim,
 Na tihem eden rezhe:
 ſe ne boſh vezh pajdaſhil s' njim!
 Ah, ſérze mi trepezhe.

Povej, prijatnik! ſakaj ne?
 Povej, ne ſkri reſnizo!
 ſem jas mu ſtoril, gdo to vé;
 ſem ſtoril gda krivizo?
 To ne; pa nekaj druga ſe
 Je tote dni ſgodilo:
 Prijatnik tvoj poloſhen je
 Gor materi na krilo.

Kaj praviſh? Kaj? Moj hraſt leſhi?
 Je ne vezh na koréni?
 O ſhaloſt kres vſe ſhaloſti!
 ſerzé ſe mi povéni.
 Tvoj lepi hraſt, moj vuzhenik,
 Pri kerem bil ſem v' ſholi,
 Tvoj zir, edini derſteník!
 Leſhi tam v' tvojem dóli.

Ah, prid'te hitro ſóſedi,
 Tá k' vaſhem hraſti ſkozh'te;
 Raſjozh'te ſe k' ſahvalnoſti,
 No s' ſusami ga mózh'te.
 Pod njim ſi bote liſtje ne,
 Ne ſhelod, ſkipek brali,
 Ne hlad'li ſe, ne jéli, ne
 Pozhivali, ne ſpali.

13. *Siromakov spreved **).

(Refnizhna prigodba v' Toplizah (Baden) deshele
Oesterreich.)

So v' proftem oblazhili,
Bres druge gisde vse,
V' Toplizah sprehodili
Zefar Franz vulize.
Lep v' ferzah i'voj'ga luftva
Le ishejo spomin;
'S dobrot ozheta sposna
Podloshnik, Njihov sin.

Pri ene zirkve vratah
Sdaj mimo idejo;
Tam enemu merlizhu
Svonovi pojejo;
No is spod vrat se nese
S' merlizhom smerten hram:
Bres spreveda odhaja
Pod semlo spat on sam.

Glej! — Zefar postojijo;
Tovarsh Njim govori:
Tot', keremu svonijo,
Slo boshen se mi sdi.
Na smertnoj zesti nifhe
Ne moli sa-njega;
'Saj óka si ne sbrishe
Zhlovek sa rajnega.

„Zhe je on takshi boshez,“
Franz rezhejo nasaj:
„Mu Jas zhem pot posod'ti
Do smertne jame sdaj.

*) Slednji dve p'elmi ne sta Volkmer'vih p'elm; kdo
ji je spisal, gotovo ne vem. Ker pa sta se mi do-
padli, ino vem, da se tudi drugim bravzom dopadli
bota, sem ji natifniti dal.

14. *Hvala slovenske deshele.*

Sonze naf greje,
 Veter hladi,
 Semla nam filje,
 Vinze rodi.

Trate selene,
 Senzhnati gaj,
 Roshe rumene
 So nam spreháj.

Ptiza na drevi
 Lehka skaklá,
 V' jarnem popevi
 Sladko shvisglá.

Potok se vije,
 Travo redí,
 Nebo se sméje,
 V' njega gledí.

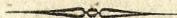
Svesdni okrogi
 Sklenejo réd,
 Sovejo Bogi
 Hvalo no svet.

Kashejo zefo
 V' shitek vifok,
 V' blasheno mesto
 Vezhnih otrók.

Deshek 's oblaka
 Tihi navrê,
 Pola namaka,
 Dole, goré.

Shitek vefeli,
Igre pun kraj:
V' našoj desheli
Mamo mi raj.

Raj, kak na svéti
Smifliti je:
V' umi objeti
Gde fo ljudjé?

S A P O P A D E K.

F a b u l e.

	Stran
1. Dershi ali vmirajozha fkopost - - -	3 ✓
2. Mravla ali delavnost - - - - -	6
3. Siniza ali kafhtigan smeh - - - -	6
4. Véveriza ali poterplivi flif - - - -	8
5. Savzhek ali nemogozha jesa - - - -	10
6. Metul ali gisdava vtraglivoft - - - -	11
7. Orel ali krivizhna praviza - - - -	15
8. Kokofh ali norjena zhednost - - - -	17
9. Muha ali gisdav duh - - - - -	18
10. Lifiza ali plazhan prilisavez - - - -	19 ✓
11. Junez ali vbogi hlapez - - - - -	20
12. Metul ino gofeniza ali lagoden razhun -	21
13. Pef ali podvuzheni fkopzi - - - - -	22
14. Sivez ali frezhna podloshnost - - - -	23 ✓
15. Vura ali refnizhen guzh - - - - -	28 ✓
16. Pastirinka ali flepi starfhi - - - - -	30 ✓
17. Rak ali prasen guzh - - - - -	32 ✓
18. Roke ali potrebno pajdashtvo - - - -	32
19. Vuk ali nedopushena sodba - - - -	33
20. Thor ali prasen glash - - - - -	35
21. Hraft ali gnufna nesahvalnost - - - -	37 ✓
22. Ofel ali raskrita fkaslivoft - - - -	38 ✓

	Stran
23. Lifiza ali kifla jagoda - - - - -	39 ✓
24. Vuk ali gerdi lon - - - - -	40 ✓
25. Ofel ali noro shtimanje - - - - -	41 ✓
26. Pzheliza ali mladenstivo pitanje - - - - -	42 ✓
27. Lev ali odano pajdashtvo - - - - -	42 ✓
28. Mátiza ali nor rat - - - - -	43 ✓
29. Vuk ali skaslivo smilenje - - - - -	44 ✓
30. Vrana ali preoblezhen kmet - - - - -	45 ✓
31. Shelod ali popravlena pamet - - - - -	47 ✓
32. Medved ali shkodлива sámara - - - - -	49 ✓
33. Vuk ali skasliva pokora - - - - -	51 ✓
34. Ovza ali prava dobrotlivost - - - - -	52 ✓
35. Pavuk ali kratka vezhnost - - - - -	53 ✓
36. Vuk ali odvseta flushba - - - - -	55 ✓
37. Pzhele ali jeshfka grosovitnost - - - - -	56 ✓
38. Papiga ali bogata nevesta - - - - -	57
39. Pef ali nagla jesa - - - - -	59 ✓
40. Pogorejez ali smeshno fantuvanje - - - - -	61
41. Krulavez ino flepez ali frezhno pajdashtvo	63
42. Mefar ali prifilen striz - - - - -	65 ✓
43. Fige ali luba tugent - - - - -	66
44. Duh ali shtirje navuki - - - - -	68
45. Shpartanarza ali flovenska mati - - - - -	69
46. Mijolka ali nefrezhna lash - - - - -	70
47. Shlak ali gvêrano pofojilo - - - - -	73 ✓
48. Nosh ali primérjena kashtiga - - - - -	75 ✓
49. Pravda ali Turfska praviza - - - - -	76 ✓
50. Natura ali otrozhja lubesen - - - - -	78 ✓
51. Brumde ali povershen rat - - - - -	79
52. Slat ali pridno vboshtvo - - - - -	80

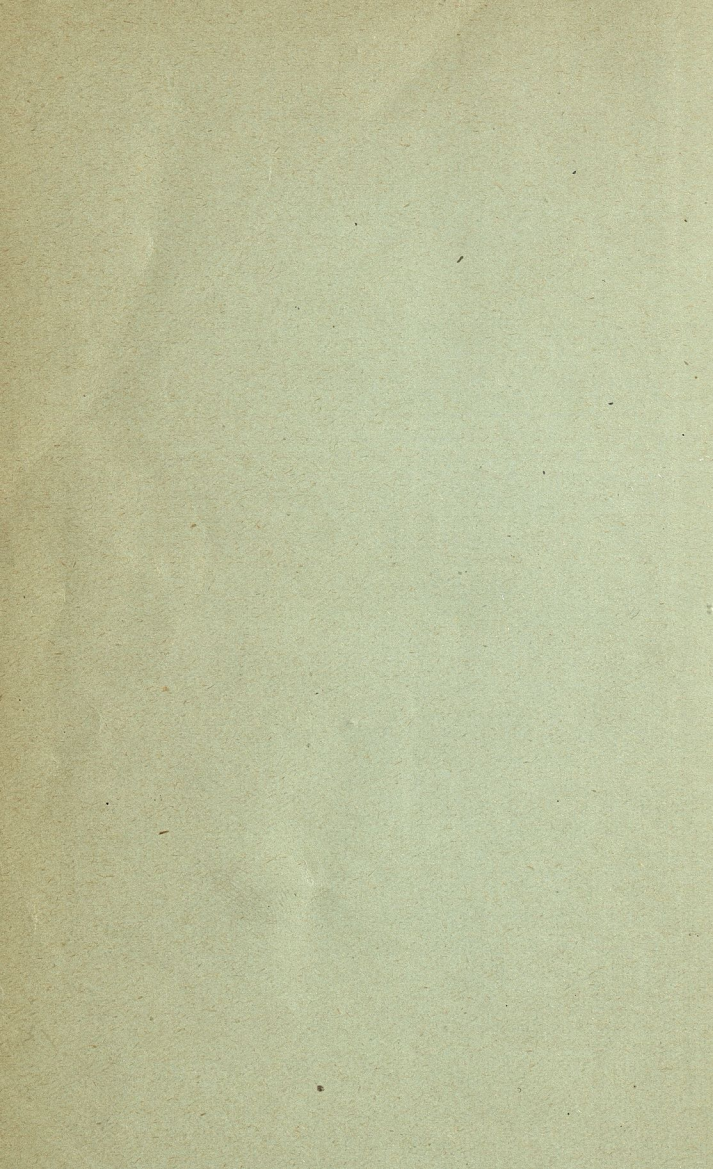
	Stran
53. Mladénzhizh ali nepovolen navuk - -	83
54. Škarnize ali vragliva grívniĝa - -	84
55. Šhpégel ali gvifhno gverilo - -	87
56. Škorpíjon ali fhkodliv hudobnik - -	89
57. Kruh ali zhloveshke nevosfhlivosti - -	90
58. Kamen ali sreĻa fhkopoŝt - - - -	92
59. Toshba ino sodba kres vrable - - - -	93
60. Zhujesh ali najeti peŝ - - - - -	94
61. Moŝtriĝe ali lévi shép - - - - -	97

P é f m i.

1. Hvala ŝtaríh - - - - -	109
2. Napitna péŝem- - - - -	110
3. Hvala landvérov - - - - -	112
4. Sanizhávanje landvérov - - - - -	113
5. Hvala kuhne - - - - -	114
6. Sodba kres dékle pri domlatkih - -	117
7. Klaguvanje enega vénzerla - - - -	121
8. Péŝem od lipe - - - - -	128
9. Péŝem od tobaka - - - - -	130
10. Péŝem od kmeŝtva - - - - -	137
11. Zhrép ali noben glaŝ - - - - -	140
12. Slovo od mojega hraŝta - - - - -	141
13. Siromakov ŝprevod - - - - -	145
14. Hvala flovenŝke deŝeĻe - - - - -	147

Natisk ino papir.

Is Andreja Lajkam've natiskarnje ino papirnje.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COB155 0

00000075205

